

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Po-amezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Varnostna reklamacije in iskanja pa: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 51.

V Ljubljani, dne 21. decembra 1911.

Leto XXIV.

Za Sodomo in Gomoro.

V petek, dne 16. grudna, je državna zbornica prvič pokazala, koliko bije ura za boj proti krščanskemu zakonu. Poslanec Malik je bil namreč predlagal, naj se od vlade zahteva, da predloži državnemu zboru novo postavo o sklepanju zakona. V svojem govoru, ki je v njem to utemeljeval, je zelo odurno in grdo govoril o katoliški cerkvi in katoliškem duhovstvu. Naš poslanec Jarega je zato v svojem govoru pošteno omlatil. Na galeriji je bilo med Malikovim govorom nekaj ločenih babnic, ki so na koncu njegovega čvekanja spustile v zbornico na stotine listkov, na katerih je bilo zapisano, da zahtevajo postave, po kateri bi se lahko vdruživci omožile. Kakor sove so kričale imenovane ženske, dokler jih niso služabniki spravili ven.

V petek je prišlo, kakor smo že rekli, do glasovanja. Vlada ni zinjila nobene besede o ti reči; prepustila je strankam, naj store, kar jim drago. Pri glasovanju je glasovalo 198 poslancev proti Malikovemu predlogu, 177 zanj; torej je znašala večina 22 glasov. Toda upoštevati moramo, da se je 139 poslancev vzdržalo glasovanja. Ko je prišel na vrsto naš Gostinčar, je na ves glas zaklical: Za Sodomo in Gomoro ne.

Topot so torej nasprotniki krščanskega zakona pogoreli. Za civilni zakon in za to, da bi tudi katoličani mogli pred državo veljavno se ločiti v zakonu in nanovo se poročiti, se zazdaj še ni dobila večina. Toda blizu smo že, nevarnost je pred durmi. Liberalci in socialni demokratje ne bodo mirovali; samo zavedno in edino krščansko ljudstvo more potisniti v kot njihove stru-

pene napade na krščanski zakon. Na nekaj reči, ki jih je pokazalo glasovanje v zbornici, naj posebej opozorimo.

1. Kmečki poslanci vseh strank so v ogromni večini glasovali proti Malikovemu predlogu; častno moramo omenjati v tem oziru zlasti šiške agrarce, ki so soglasno odbili svobodomiselni napad. Pokazalo se je zopet topot, da je najtrdnejša, pravzaprav edino zanesljiva opo a v obrambi vere in cerkve kmečki stan. Mesta so razrita z neumnim liberalstvom; delavce zastruplja socialna demokracija s svojim sovraštvom proti vsemu, kar je z vero v zvezi; kmet pa stoji še trden na starih tleh; zemljo, ki so mu jo izročili njegovi dedje, brani in čuva; ravno tako pa brani tudi duhovne zaklade verskih resnic ter božjih in cerkvenih zapovedi, ki jih je prejel od svojih očetov. Kam pa pride tudi kmet, če pade v roke brezvestnih liberalcev, se je pa tudi pokazalo pri glasovanju zadnji petek. Med rusinskimi poslanci, ki zastopajo najrevnejše kmečko ljudstvo naše države, sedi tudi kmet Lavruk v svojem opentljanem kožuhu. Priprost mož je, ki ne razume nemščine; pripada pa liberalni stranki, ki se z vso silo bojuje proti cerkvi, tako da njeni pristaši zametajo duhovnika celo pri pogrebih in nočejo dati krstiti svojih otrok. Ta Lavruk je glasoval za Malikov predlog.

2. Izmed slovenskih in hrvatskih poslancev je edini ljubljanski zastopnik dr. Ravnihar glasoval za Malika. Sedemintrideset jih je, med njimi eden, ki se divzne očitno pokazati proticerkveno in protiversko ost. In ta je slovenski liberallec. Tega ne smemo pozabiti. Na kmetih liberalci radi pripovedujejo, da niso proti veri, in da nevarnosti, ki o njih govore naši somišljeniki glede na zakon in šolo, sploh

ni. Slovenski liberallec, ki se odslej še upa kaj podobnega ziniti, je hinavec, in kdor mu verjame, je norec. Slovensko ljudstvo povsod, tudi že po mestih izven Ljubljane, v ogromni večini izpričuje, da hoče uničiti liberalni vpliv v javnosti temeljito in povsod. En sam poslanec drži z liberalstvom, toda eden je vendarle. Nevarnost je tudi za nas, ker za tem enim stoji nekaj skrajno strupenih časopisov in cela vrsta neugnanih agitatorjev. Dozdaj so jo dobivali vedno po glavi. Poskrbeti pa moramo, da pojde ta reč še bolj nazaj. Celotno zastopnik nemških Kočevarjev, grof Barbo, ki se sicer šteje med liberalce, je glasoval proti Maliku in s tem pokazal, da mu je blagor ljudstva več nego liberalne čenče; dr. Ravnihar se je pa izkazal v tem oziru za slabšega od nemškega grofa.

3. Dr. Korošec je predlagal, naj se vladí dovolijo 3 milijoni za podpore bednemu ljudstvu. Ta predlog je bil sprejet in s tem se je omogočilo, da dobi tudi naše ljudstvo, kar mu gre. — Predlagal je pa tudi, naj se dovoli 12 milijonov za to, da se pomaga živinorejcem, da bodo mogli rediti več živine in da se s tem popravi usodno zmanjšanje števila govedí v naši državi. Zoper ta predlog so pa glasovali vsi, ki so bili za Malikov predlog in poleg njih še nekaj drugih vladnih hlapcev, tako da ni bil sprejet. Pokazalo se je pri ti priliki zopet: tisti, ki so proti veri in cerkvi, so tudi proti kmetu in njegovim koristim. Liberallec je rojen kmetov sovražnik v vseh ozirih. Naš kmet to že davno ve in bo tudi posej temu priime no postopal.

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

Naši poslanci v proračunski debati.

Zbornica je prešla, ko se je že preje na dolgo obnavalo pri prvem branju in v odseku, v nadrobno (specialno) razpravo o proračunu. V ti razpravi govorniki utemelje svoje predloge, ki so jih stavili že v odseku in ki ima o njih odločiti zbornica. Naš dr. Šusteršič je v izbornem govoru utemeljeval svoj predlog, naj se dovoli vladi samo štirimesečen proračunski provizorij. Govoril je v glavnem tako-le: Najvažnejša naloga vsakega parlamenta je proračun, ker mora parlament nadzorovati državno upravo, ki se pa ravno kaže v njenem gospodarstvu, v proračunu izdatkov in dohodkov. Dobra vlada se zato vedno potruditi, da dobi redno proračun. Pri nas pa ima vlada § 14., s katerim si lahko pomaga brez parlamenta. Da se onemogoči temu paragrafu, ki je napravljen proti veljavi državnega zbora, glasujemo tudi za provizorij. Nikakor pa ni utemeljeno, da bi se dovolil provizorij kar za šest mesecev, kajti še bo dovolj časa, da se reši redni proračun od svečana naprej. Še bolj pa govore proti politični razlogi, ker vsaka stranka, ki glasuje za šest mesecev, s tem prizna, da je vladna. In ali zasluži sedanja vlada zaupanje? Ta vlada grozi parlamentu s § 14., ki je smrt parlamentarizma, ta vlada položi na mizo pol milijarde raznim strankam, severnim Nemcem, Čehom in Poljakom, da gre do za njo in s tem ta vlada nalaga narodom novo breme, ker bo treba novih posojil. In taki vladi naj bi se zaupalo?

Nato prijema naš voditelj Čehe, posebno liberalne, ki so začeli, kakor smo že zadnjič omenili, pod vodstvom dr. Kramarja obračati Jugoslovanom hrbet. S češkimi poslanci so se Jugoslovani borili desetletja za razne v ustavi zajamčene pravice. Razpoka, ki se je pokazala, lahko onemogoči prehod, če se pusti, da se veča. In veča se, če Čehi letajo za vlado, ki njim obljublja milijone, Jugoslovane pa odriva.

Dr. Korošec utemeljuje svoj predlog, da vlada in zbornica dovolita 3 milijone vsled bede in 12 milijonov za živinorejo. Med drugim se je zavzel tudi proti ustanovitvi laške fakultete na naših južnih tleh, kjer Italijani drže z našimi sovražniki onkraj meje. Bilal je tudi državno upravo in pokazal na vzgledih, kako zabija denar. Neki most v Dalmaciji bi moral biti zgrajen že leta 1908 in bi stal 500.000 K, in danes ni še nihče začel delati, razne komisije in ogledi pa so že stali 200.000 kron. Pokazal je tudi, kako vlada deli podpore. Naši kmeti, kjer je včasih milijone škode, dobe par sto kronic, nekí laški okraj v Istri pa je dobil sam 150.000 K. In taki vladi naj naši poslanci zaupajo?

Državni dolgovi.

V lepi luči je pokazal avstrijske vlade tudi finančni minister Zaleski, ki je govoril 12. t. m. o državnih dolgovih. Tisti poslanci, ki jih opomini naših zastopnikov niso izpametovali, morda vsaj iz številke spoznajo, kam jadrano. Naj podamo, kako pri nas rastejo državni izdatki in dolgovi.

Leta 1902 so znašali državni izdatki 1690 milijonov. Leta 1903 že 1732 milijonov; leta 1905 so znašali izdatki 1794 milijonov, leta 1907 pa so se že pomnožili kar za 262 milijonov. Poznejša leta so rastle izdatki za 72, 257 in 374 milijonov in danes smo prišli srečno na 3 milijarde izdatkov. Kje naj se dobi za to pokritje?

V enakem razmerju pa so rastle tudi državni dolgovi. Leta 1901 je imela Avstrija 9066 milijonov dolga, danes pa znaša državni dolg že 12.243 milijonov; torej se je dolg v zadnjem desetletju pomnožil za 3600 milijonov ali približno vsak dan za 1 milijon.

Iz tega se vidi, kam jadrano naše vlade s svojimi večinami. Dolg znajo delati, izdatke znajo množiti, za to pa niso sposobni, da bi znali pomnožiti državne dohodke. Razne predloge o izboljšanju naših financ, ki je tako potrebno, leže zaprašene, pineso pa nove o raznih kanalih na dan, kar ni v korist nikomur, razen morda kakemu velikemu trgovcu, v škodo pa vsem, posebno pa južnim deželam. In s temi vladami naj bi delali naši res ljudski poslanci?

Italijanska fakulteta.

Že zadnjič smo govorili o tem, kako se Nemci norčujejo iz Italijanov, ko jih ne rabijo. Sedaj pa predlagajo, da se ustanovi laška fakulteta v Pragi, torej na drugem koncu dežave, kot prebivajo Italijani. Laški poslanec Bugatto je laško nejevoljo pokazal z obstrukcijskim govorom, ki je trajal več ur. Malik pa je obstruiral razpravo o laški pravni fakulteti v odseku. Bodo pač še čakali ti reveži.

VOLITVE NA HRVAŠKEM.

Pod vladnim pritiskom, ki je moč samo na Hrvaškem, se vrše te dni volitve v Banovini. K volitvam sta poklicana iz naše državne polovice dva amadna zbora. Že iz tega se vidi, kako se tam delajo volitve. Kljub temu so opozicijske stranke dobile precej mandatov. Prvi dan je bilo razmerje tako: Izmed 54 mandatov so dobili pravaši, ki so nam najbližji, 12, koalicija 14 in mažaroni 18. Deset je ožjih volitev. Ban sam je izvoljen v Zagrebu v strašanskih nepostavnostih. Mnogo kandidatov so kar zaprli, mnogim niso pustili na shode in veliko volitev so kar ustavili, ker so videli, da je veliko nasprotnikov. Splošna sodba vseh, ki vidijo to na lastne oči, je, da se kaj takega tudi na Hrvaškem še ni dogodilo.

VOJNA.

Z lepa si Lahij ne morejo pomagati. Zadnjič smo poročali, da so vendar en-

krat Turke malo naklestili, danes pa moramo povedati, da so Turki pošteno vrnili. Boj, v katerem so sedaj Turki zmagali, se je vršil drugod, kakor je bila laška zmaga. Lahij so zmagali zadnjič v zelenici Ain Zara, Turki pa sedaj pred Bengazijem. Padlo je menda do 500 Lahov in so izgubili tudi nekaj topov in municije. Bila je baje to največja bitka v ti vojni.

Ain Zaro Lahij sedaj utrjujejo, ko pred premetenimi Arabci nikdar niso varni, posebno v puščavi, kjer se ne morejo tako prosto gibati. Lahij se tudi pritožujejo, da Turki mučijo vjete italijanske vojake. Pa od Turkov človek kaj boljšega ne pričakuje, ker je pač Turek in ne pozna usmiljenja, toda slišali smo o podobnih stvareh tudi pri Italijanih, ki nosijo vsak ime kristijanov.

INDIJSKO CESARSTVO.

V bajni deželi Indiji, ki ima sama skoro toliko ljudi, kakor vsa Evropa, vladajo sedaj Angleži. Pridobili so deželo kot kramarji. Najprej so trgovali in odirali prebivalce trgovci in velekapitalisti, potem pa je prišla vlada z vojaštvom in osvojila deželo. Od leta 1876 se imenuje ta dežela cesarstvo.

Sedanji angleški kralj Jurij V. je šel te dni v Indijo in se dal tam kronati za cesarja. Ker se hoče Indijcem prikupiti, prestavil bo prestolnico iz Kalkute v Delhi, ki je sveto mesto in nekdanj sedež mogočnih indijskih vladarjev.

Angleži zelo skrbijo za to svojo kolonijo, kar jim donaja velike koristi. Zato se skušajo prikupiti ljudstvu in varovati deželo pred zunanjimi sovražniki. Da bi Angleže znali posnemati naši diplomatje.

Pojasnila o ineratih daje urava samo tistim, ki prilože znamko za odgovor.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu »Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

»To me bo silno veselilo. Popolnoma zapuščen in osamljen živim na tem božjem svetu, zato mi veselo kramljanje male deklice vedri srce, da pozabljam na bridkosti tega življenja.«

Vida ga je pri teh besedah sočutno pogledala in tiho vzdihnila. Sklonila se je nato k hčerki in ji pogladila laske na glavi.

»Sedaj bo pa čas, Jelica, da odideva. Daj gospodu rokico in se mu lepo zahvali za vse krasne reči, ki ti jih je podaril.«

Deklica je storila, kakor ji je velela mati. Milanovič je vzel z mize zavitek,

podprla, da se liberalci s svojo težo nanj naslanjajo. Ker pa šempeterski liberalci niso eni najlažjih, zna se zgoditi, da se ta krepka opora podere in z njo vred naši ljubeznivi nerodneži. — Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na sv. Štefan, 26. decembra, v posojilnični dvorani po popoldanski službi božji igro »Čevljar«. Ker se obeta obilo zabave in je vstopnina nizka, se člani in prijatelji društva vabijo, da pridejo v obilnem številu.

n Stari trg pri Ložu. Po dolgem času se zopet enkrat oglašamo. Dobili smo med tem časom v našo dolino marsikaj novega. Sredi pretečenega meseca smo dobili v zvonik župne cerkve novo uro, ki smo jo toliko časa pogrešali. Nova ura je delo g. Marko Borušaka iz Trbovelj. Delo je na videz silno priprosto, a vendar dokaj umeten izum omenjenega mojstra. Glavni razložek od drugih ur je v nihalu, ki ga je izumil g. Borušak. Delo je tako precizno, da ga moremo priporočati vsem, ki nameravamo naročiti novo stolpno uro. — Dne 8. t. m. smo na tihem blagoslovili novo dvorano, ki je gotovo največji lokal v naši dolini. Istega dne popoldne je priredilo Kat. sl. izobraževalno društvo veselico, da proslavi ta dogodek in obenem desetletnico dekliške Marijine družbe. Na novem odru so dekleta predstavljale igro »Dve materi«. Novi oder je napravila tvrčka Hammann iz Düsseldorfa tako izvrstno, da ga vsak hvali, kdor ga vidi. Veselica je uspela kljub neugodnemu vremenu izrsno. Zahvaljujemo se na tem mestu vsem, ki so pripomogli, da se je slavnost blagoslovitve mogla tako lepo izvršiti, zlasti pa še onim, ki so nam pripomogli do tako krasne dvorane in odra. Letošnji 8. december je za naše društveno življenje gotovo zgodovinskega pomena. Upamo, da bodo naši prijatelji in somišljeniki znali ceniti vrednost novih prostorov ter posejali vse naše prireditve, zlasti še predavanja v prav obilnem številu. Postane naj nam res dvorana drugi dom, kot smo slišali v pozdravnem govoru na zadnji veselici. — Novo leto je pred durmi. Prišel je čas, da je treba obnoviti naročnino na naše liste: »Domoljub«, »Bogoljub«, itd. Se so pogosto sejane v naši dolini hiše, v katerih ni še teh časopisov. Geslo nam mora biti: v vsako krščansko družino vsaj en krščanski časnik! Vsi ki še niste naročeni, naročite in prepričajte se sami, kako koristni in potrebni so dobri časniki za vsakega v današnjih časih. Poskrbite si za koristno zabavo v dolgih zimskih večerih! Fantje in dekleta, na delo za naše časopise in boj nasprotnim! Agitirajte za naše liste pri sosedih in znancih, ki jih še nimajo!

n Iz Preserja. Pri nas so se dne 21. novembra vršile občinske volitve. Zmagala je S. L. S. z ogromno večino. Volitev sama se je vršila v znamenju boja. Mi no, trezno in premišljeno smo se pripravljali v naših vrstah na ta boj. S povsem dostojno agitacijo smo si dobili tako trdne in varne pozicije, da

nas nasprotniki ne bodo nikoli z njih pregnali. Papirnate bombe, katere so polnili liberalci z imeni svojih kandidatov, so tako slabo nesle, da niti enega naših kandidatov niso podrle. Vložili so sicer ugovor, a trdno upamo, da zastonj.

n Na Brezovici pri Ljubljani smo volili v soboto dne 9. decembra 1912 župana in 8 občinskih svetovalcev. Mislili smo za trdno, da bo župan zopet g. Ignacij Novak, kateri nam je županil dve leti. Dasi kratka doba, pa vendar si je zadobil pri nas zaupanje skoraj vseh občanov. Bil pa je tudi priljubljen pri gosposki zavoljo zvestega spoprijemanja svojih dolžnosti. V naše iznenadenje je pa sam se županski časti odpovedal. Njegove družinske skrbi mu ne dopuščajo opravljati županski urad. Morali smo namesto njega voliti g. Ivana Marinko, vže več let moža naše stranke. Mi kličemo ob tej priliki: Hvala in slava prejšnjemu gospodu županu, naše zaupanje pa tudi novemu županu!

n Iz Idrije. Naša dva avtomobila — eden rudniški samo za blago, drugi Val. Lapajne za blago in osebni promet — sta delala skušnjo pred komisijo. Razni strokovnjaki so določeni, da na licu mesta pregledajo in preskusijo ceste, vožnjo in gonilno moč. No cesta je v nekaterih krajih zelo ozka in posebno ona, ki nas iz mesta vozi, polna ovinikov, tedaj ne posebno priporočljiva za dolgi stroj in težki voz. Vendar je skušnjo prestala in vožnja definitivno dovoljena. Oba avtomobila si je zabelježilo tudi vojno ministrstvo, da bi jih rabilo v kaki vojski, če bi bila sila za pripravo. Sedaj čakamo le še, kedaj bo de tudi poštni promet se poslužil novih sredstev. Pravijo, da se tudi to vprašanje v kratkem reši. Potem ne bomo tako oddaljeni od središča. Prišlo se bo lahko v 3 urah iz Idrije v Ljubljano in to z vsakim vlakom, obetajo celo zvečer na brzovlak imeti direktno zvezo.

Navod za gojitev cikoriije.

V deželah, ki imajo ugodno podnebje in primerna tla, se razvija z dobrim uspehom industrija, ki temelji na pridelovanju zemeljskih plodov, ki ne prenesejo v surovem stanju daljnega dovažanja, pač pa postanejo vir bogastva ne le poljedelstvu, temveč tudi industriji po njih pretvoritvi v industrijski izdelek, ki se da ceneje razpošiljati na oddaljene odjemalce.

Primere skupnega dela poljedelca z industrijalcem vidimo posebno v krajih, kjer cvete sladkorna industrija, ki je ustanovila blagostanje ne le sladkornikom, temveč tudi poljedelcem, ki jim je omogočila racionalno gospodarstvo, intenzivno živinorejo, nakup in rabo gospodarskih strojev, brez katerih bi se danes dalo le težko gospodariti, kakor tudi priložnost zaslužka

mnogim delavcem, ki bi sicer morali iskati kruha v tujini. Če preiskujemo severni del naše monarhije, vidimo, da je ravno v krajih, kjer se goji sladkorna pesa, največje blagostanje in so te pokrajine temelj gospodarskega blagostanja onih dežel.

Za sladkorno peso niso povsod primerna tla, ona potrebuje zelo rodovitno zemljo, zato morajo manj rodoviti kraji gojiti manj vredne sadeže kakor krompir, žito, oves itd. In ravno pokrajine z dobrim podnebjem, toda z lahko peščeno zemljo so slabo poplačevale gospodarjem delo in trud.

V zadnjem času pa se je v naši monarhiji razvila cikorijska industrija tako zelo, da je vporaba cikoriije stopila prav visoko in se goji v vedno večjem obsegu.

In ravno cikoriija je zadovoljna z lažjo zemljo nego sladkorna pesa. Cikoriija se dobro obnaša v peščeno ilovnati zemlji, pomešani s prstjo in rodovitno plastjo in pri kateri globokejši plasti propuščajo vodo. torej v zemlji, ki ne ugaja vsaki rastlini in ki je imamo na Kranjskem dosti.

Navajamo kratek pregled o gojitvi cikoriije, da more bralec dobiti nazor o delu in potrebah s tem vezanih.

Zemlja. Peščeno-ilovnata zemlja, pomešana s prstjo, z rodovitno prstjo in s spodnjo plastjo, ki propušča vodo, je za gojitev cikoriije najugodnejša. Težka in močvirnata zemlja izključuje gojitev cikoriije.

Počem sejati cikoriijo Najbolje sejati cikoriijo je po ozimnem žitu mogoče pa jo je sejati tudi po ovsu, ječmenu, krompirju in sladkorni pesi, po primerni pogojitvi.

Gojiti cikoriijo po cikoriiji, zasejani na dobro pognojnih tleh je tudi dovoljeno, nikdar pa se cikoriija ne seje po detelji. Po cikoriiji se najbolje obnaša pomladansko žito z deteljo, travo in pa korenje, sladkorna pesa ali pa krompir.

Gnojitev: Če se naj cikoriija seje po svežem hlevskem gnoju, se mora izvoziti in zaorati na jesen. Pri vprabi umetnega gnojiva na jesen, se daje na en oral zemlje približno 400 kg Thomasove žindre in 300 kg kajnita. Mesto Thomasove žindre se lahko da spomladi približno 150 kg superfosfata. Ta gnojitev se mora razvoziti pred prvim vlačanjem. Zelo dober je gnoj iz stranšč ali gnojnice, navožene na polje za cikoriijo koncem jeseni. Če bi vporaba teh gnojitev ne bila mogoča, se priporoča gnojitev s čilskim solitorjem in sicer 70 kg na oral neposredno pred setvijo in takoj ko rastline poženejo.

Pripravljanje zemlje za setev: Na pozno jesen, ko je bilo prej že pognojeno, se preorje polje kar najgloble. Orati zemljo šele spomladi se ne priporoča. V začetku spomladi se polje preorava, vlačí in slednjič dobro potlači.

Setev: Na tako pripravljeno polje se seje med 15. aprilom in 15. majem s sejalnim strojem okoli 2 kg cikorijskega semena na oral v vrstah po

25 cm druga od druge oddaljenih. Po setvi se priporoča polje potlačiti.

Nadaljna dela: V normalnih slučajih se pokažejo rastlinice čez 14 dni in kakor hitro se vidijo vrste, se mora takoj začeti z okopavanjem prostora med vrstami. Pleti in okopavati se mora po potrebi tudi večkrat. Ko je cikorija 2 cm visoka, je treba začeti s trebljenjem. Posamezne rastline smejo biti oddaljene druga od druge 15 cm.

Zbiranje: Izkopavanje cikorije se začne okoli 15. septembra in traja do konca oktobra. Korenine se očedijo, očistijo od prsti in dovažajo kolikor mogoče hitro v tovarno. Če bi očejene korenine morale ostati na polju čez noč, jih je treba pokriti z zelenjem, da bi jim kak mráz ne škodoval. Daljše spravljjanje cikorije po shrambah ima za posledek vsled razgrevanja — plesnoba.

Pridelek: Na enem oralu se navadno pridelá 120 do 150 q, v ugodnih slučajih tudi do 180 q.

Zelenje se odreže lahko že par dni pred izkopavanjem korenin. Dobiček od cikorije je skoro enak dobičku od slakorne pese, kakor kažejo statistični podatki od delegatov Češkega odseka zemljedelskega sveta za kraljestvo Češke v prvi polovici novembra 1911, take n. pr. se je pridobilo pri Nechanicah sladkorne pese na hektarju od 126 do 150 mtr. q., cikorije pa 100 do 120 q. (Dalje prih.)

Dobre knjige

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. Cena 3 K, elegantno vezana 4 krone. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Zunanji nastop in lepo, olikano vedenje odločujeta prav pogosto o sreči človeka. Kar prvi nepravilni nastop pokvari, časih ni mogoče nikdar več popraviti. Zato bodi prva skrb vsakogar, da si omisli »Knjigo o lepem vedenju«, ki je edina te vrste med Slovenci. Ta knjiga mu bo pravilno svetovala v vseh dvomljivih slučajih in ga varno vodila skozi družabno življenje. Vseskozi se ozira knjiga tudi na posamezne stanove obojega spola; tudi za mladino je knjiga zlata vredna.

Narodna igra »Dimež«, ki se je igrala na »Ljudskem odru«, je izšla kot 17. zvezek »Zbirke ljudskih iger«. Poleg »Dimeža« obsega ta zvezek tudi še burko »Oh ta Polona« za ženske vloge, in pa veseloigro »Prisiljen stan je zaničevan«, ki je prirejena tudi za ženske vloge. Cena 80 v. Založila je zvezek kakor tudi prejšnje »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Mnenje g. dr. L. Unger-ja, profesorja špecialistike nauka za otroške bolezni na c. kr. vseučilišču na

Dunaju.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Pripisoval sem ponovno Vaše Serravallovo Kina vino z železom malokrvnim dečkom in rekonvalescentom ter sem bil navadno zadovoljen z njegovim vplivom in obujenjem teka in na splošno z njegovo krepilno močjo.

Dunaj, 15. aprila 1908.

Prof. dr. L. Unger.

Po sodbi nekaj sto zdravnikov je Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragner v Pragi izvrstno in hitro učinkujoče sredstvo, ki olajšuje in odstrani kašelj. Steklenice po 2 K 20 h se dobijo skoraj v vseh lekarnah, vendar naj se strogo pazi na ime preparata in izdelovatelja. Glej oglas!

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 31. dec.: 24, 25, 35, 72, 20.

Trst, 16. dec.: 84, 63, 24, 30, 21.

Linc, 16. dec.: 59, 10, 40, 52, 8.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 19. decembra 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Živina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	28	90	živa vaga:		
Rž	18	80	Goveda pitana	98	—
Ajda	24	—	Teleta težka	101	—
Ječmen	19	—	Teleta mala	100	—
Oves	39	—	Prasiči	130	—
Proso belo	24	—	Koščuni	103	—
Proso rumeno	18	—			
Koruzna stara	20	60	Kuretina in drugo:		
Koruzna nova	19	76	Maslo kuhano	290	—
Leča	28	20	od K 260— do	320	—
Grah	28	20	Maslo surovo od	—	—
Laneno seme	45	—	K 240— do	—	—
Grasica	24	—	Slanina sveža	102	—
Domaća detelja	176	—	(špen)	102	—
Gorenjska repa	85	—	Slanina preka-	122	—
Fizol Ribničan	41	—	jena	94	—
Fizol Prepelčan	40	—	Mast svinjska	172	—
Fizol Mandalon	38	—	Loj	10	—
Čebula	20	—	Jajca 100 kom.	1	40
Krompir	9	—	Pilanci	—	80
Zelje sveže	7	—	Gošobr	3	—
Zelje kislo brez	14	—	Raca	6	—
soda	6	60	Gos	6	—
Repa sveža	13	—			
Repa kisla brez	13	—	Kolonijalno blago		
soda	13	—	na debelo		
Brinje	28	60	Riž Rangon od	86	—
Kumna	78	—	K 27— do	—	—
Orchi	66	—	Kava Santos od	200	—
Gobe suhe	450	—	K 28— do	101	60
Jeziče	10	—	Sladkor	—	—
Zelod	5	—	Petrolej	89	—
Smrekovi storži	13	—			
Seno	5	—			
Slama	3	60			
Stelja	3	—			

Priporočam svojo zalogo raznovrstnega

pohištva

kakor: razne omare, postelje, mize, stole, modroce popolne oprave iz trdega in mehkega lesa. Prevzemajo se tudi vsakovrstna naročila, izdelujejo se točno in solidno. Cene nizke. 3714 3

Martin Klemenčič
Vrhnika štev. 112.

Mali oglasi.

Vsaka beseda velja za vsakokrat 10 vinarjev.

Sprejme se:

pestunja v krščansko hišo v Ljubljani. Ponudba na upravnishтво. 3732

učenec, ki ima veselje do krojaštva, takoj pri Francu Škrabec, krojaškem mojstru, Hrovača-Ribnica, Dolenj. 3614

Kupi se rabljen gepelj. A. Dolinar, Smlednik.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem želiva

vesele praznike in srečno novo leto!

Deisinger & Plantarič

Škofja Loka

preje „pri Dolenz-u“. 3816

Pri nizki ceni „Žargi“

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 5.

Največja izbira potrebščin za šivilje, dalje velika zaloga raznega perila za ženske in moške, raznih rokavic, nogavic, moderccev, bluz, srajc, ovratnikov, kravat itd. itd. Vse po najnižji ceni. Solidna postržba.

6 belih
rjuh zelo debete po 2 m K 14-40 po 2¹/₂ m K 16-50, iz domačega lanenega platna po 2 m K 19, po 2¹/₂ m K 21 dobite franko iz Jozoslar, razpoložljive R. S termacki v Celju

Samo 5 kron
stane moje pristna švicarska sistem roskopt-patent. remont. ura na sidro, natančno regulirana 36 ur idoča s 5 letnim pisanim jamstvom K 5.—, s sekundnim kazalcem K 5-50.
Nikak riziko! Zameca dovoljena ali denar nazaj. Razpoložljiva po povzetju ali naprej vplačilo. Prva tova na ur JAN KONRAD, c. kr. dvorni založnik Brūx št 2727, (Češko.) Glavni cenik s 4000 slikami na zahtevo vsakomur zastoj in poštnine prosto

Nedosežna
je izbira cenih in dobrih vporabnih predmetov in daril vseh vrst v mojem glavnem ceniku s 4000 slikami, ka'eri se na zahtevo pošlje vsakomur zastoj in poštnine prosto.
C. in kr. dvorni založnik
Jan Konrad
Brūx št. 2755 (Češko).

Denarja ni,
draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete brez truda, garantirano 15 do 40 K na dan zaslužiti, pošljite za poslanilo v pisnu pet znakov po 10 vinarjev in svoj naslov.
JOSIP BATIČ,
Idrija-Sv. Trojica, Kranjako.

Naročajte „Slovenca“
Kuverte s firmo,
- - pisma, - -
- - račune itd -
izvršuje natančno po
: naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani.

Imate li bolečine?

Revmatičke, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. „Elsafluid“. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstorica za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubiči, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

mora imeti pridevek, iz katerega se razvidi način njenega jamstva in da je vpisana v registru. Firma se glasi recimo tako-le: »Čevljarska zadruga v Dolini, registrovana zadruga z omejeno zavezo«.

Za ustanovitev zadug je treba dovoljenja političnih oblasti le tedaj, če rabi obrt, ki jo hoče zadruga začeti, koncesije.

Vsaka zadruga mora imeti načelstvo, ki se izvoli izmed njenih članov. Člane načelstva zabeleži sodišče v zadružnem registru. Načelstvo vodi vse posle zadruge, t. j. sklepa v svojem imenu kupčije, podeljuje in namera posojila, sprejema denar in zastopa zadrugo pred sodiščem. Skrbeti mora za pravilno knjigovodstvo in objavljati vsako leto sklepne račune. Za povrnitev škode, ki jo člani načelstva zakrivijo zadrugi, jamčijo solidarno z vsem svojim imetjem.

Zadruham je na prosto voljo dano, da si izvolijo tudi nadzorstvo. To pazi nad poslovanjem zadruge, revidira knjige, blagajno, blago in poroča o tem na občnem zboru zadruge. Nadzorstvo lahko odstavi člane načelstva, če ne poslujejo pravilno. Svojo nalogo mora natančno izvrševati in je odgovorno za vso škodo, ki bi jo zakrivilo.

Svoje pravice glede vodstva zadružnih poslov, glede pregledovanja računov in razdelitve dobička izvršujejo člani na občnem zboru, ki ga sklicuje načelstvo ali pa tudi lahko nadzorstvo. Občni zbor se mora sklicati, če to zahteva vsaj desetina članov z navedbo razloga.

Zadruga se razpusti, če to sklene občni zbor (z dvetretjinsko večino), dalje v slučaju konkurza in na odredbo politične oblasti. Ako so zadružniki sklenili, da se zadruga razdruži, ali pa če jo je politična oblast razpustila (radi prekoračenja svojih poslov), se izvrši likvidacija, t. j. zaključitev vseh tekočih zadružnih poslov, poravnava računov in konečna razdelitev zadružnega imetja med zadružnike. V ta namen mora zadruga poravnati svoje dolgove, izterjati svoje dolžnike, spraviti svoje imetje v denar in vrniti zadružnikom njihove vloge ali deleže. Kar preostane, se razdeli glasom pravil med zadružnike. Če bi zadružno imetje ne zadostovalo za popolno izplačilo deležev, se ga razdeli enakomerno (procentualno). Konkurs se otvori nad zadrugo le tedaj, če njeno premoženje v blagu, posestvu, ostali inventar skupno z rezervnim fondom in z deleži zadružnikov ne pokrije njihovih dolgov.

Kaj pa je z zadružniki v slučaju konkurza zadruge? Najprej se porabi za izplačilo upnikov premoženje zadruge, in šele tedaj, ako bi to ne zadostovalo, so zadružniki dolžni prispevati. Pri zadrukah z omejeno zavezo se določi prispevek enakomerno na vse deleže. Zadružniki izgube torej k večjemu toliko, za kolikor jamčijo. Drugače pa je s člani zadrug z neomejeno zavezo. Ker jamčijo ti solidarno z

vsem svojim premoženjem upnikom naravnost, smejo ti prijeti kateregakoli člana. Poiščejo si pa take, ki kaj imajo. Zato je navadna posledica konkurza gospodarski propad premožnejših zadružnikov.

Ako ni glede izstopa iz zadruge v pravih nikake določbe, je treba svoj izstop, ki pa je mogoč le ob sklepu poslovnega leta, vsaj štiri tedne prej naznaniti. Člani zadrug z neomejeno zavezo jamčijo še dve leti po svojem izstopu ali pa po razdružitvi zadruge za njene dolgove, zadružniki z omejeno zavezo pa še eno leto. Radi tega smejo zadruge z omejeno zavezo izplačati deleže svojim izstopivšim članom šele po preteku enega leta po izstopu.

Zadružništvo je edina pot do gospodarske osamosvojitve ljudstva. Razvito zadružno življenje pa more koristiti tudi kulturnim in dobredelnim namenom in je velike važnosti tudi v narodnoobrambnem oziru zlasti v potujčenih krajih.

Društveni vesnik.

Gradec. Slovensko katoliško izbr. društvo »Kres« je imelo pred kratkim svoj IV. redni občni zbor, na katerem se je posebno lepo pokazalo, kako živahno delo razvija to društvo v tujini. Blagajnik poroča, da je bilo v minulemu letu 1585 K 9 v dohodkov. Izdatkov pa 1563 K 28 v. Glavni dohodek društvu je dala članarina (545 K) in razne prireditve 476 K 27 v. Izdatki so bili s plačevanjem stanarine 510 K in stroški za prireditve 205 K, tamburice 165 K in naprava novega od a 208 K. Vkljub temu je še v blagajni nekaj prebitka. Posebno zanimivo je bilo poročilo tajnika: Društvo šteje 216 rednih članov. V min. letu je na novo pristopilo 161 članov. Vršilo se je 21 rednih sej in en izredni občni zbor. Osnovali so se na novo odseki: Orel, Dekliška zveza, tamburaški zbor in mladeniški pevski zbor. Deloval je pa tudi izseljeniški odbor, ki je v 30 slučajih preskrbel poštenim mladeničem delo in stanovanje. Tozadernih dopisov je odposlal 54. Vseh dopisov je došlo na »Kres« 62, odposlalo se jih je skupno čez 300. V »Kresu« se je rodilo tudi Društvo sv. Marte za brezposelne služkinje in ko si je isto kupilo svoje hišo, se je »Kres« 1. maja preselil v njene prostore, kar je mnogo vplivalo na razvoj »Kresa«. Izletov je bilo 6. In sicer so se vršili 3 za vse člane, 3 pa samo za Orle. Skupna udeležba je bila čez 400 članov. Vršilo se je 7 zabavnih prireditev, izmed njih 4 z gledališkimi predstavami, ki so vse zelo lepo uspele ob obilni udeležbi. »Kres« ima redna nedeljska predavanja, za katera poskrbe gg. »Zarjani«. Vršil se je pa tudi soc. kurz za mladeniče, pouk v zadružništvu in računske vaje, kar so vse vodili gg. visokošolci. Vseh večjih predavanj je bilo v min letu 49. Govorili so gg.: M. Ljubša, dr. A. Zdešar, dr. Krek, dr. Hohnjec, posl. Gostinčar, dr. Rožič, inž. Remec,

dr. Korošec, dr. Kotnik, dr. Legar, dr. Česnik, župn. Kalan, phil. Puntar, iur. Kovač, iur. Medved, iur. Ogrizek in medicinec Arnšek. Obdelavali so sledečo snov: »Kako vplivajo vraže in prazna véra na človeka«, »O nalogah »Kresa« v letu 1911«, »Ali vlada Bog v svetovni zgodovini?«, »Ali je molitev tudi moškimi potrebna?«, »Kako in kaj naj se čita?«, »Kakšni so mešani zakoni«, »Razlika med katolicizmom in protestantizmom«, »Pomen društva sv. Marte za graške Slovence I, II«, »Nekaj o spiritizmu«, »O razmerah v Bosni«, »Zakaj in kakšne pravice ima duhovnik v javnosti?«, »O izobrazbi graških Slovencev«, »Socialna izobrazba«, »O pomenu Sl. kat. izobraževalnega društva za Gradec«, »O življenju v naših izobr. društvih I, II«, »O ljudskem štetju«, »Nekaj misli iz svetovne zgodovine«, »O Napoleonu«, »O novem vol. redu za občine na Kranjskem«, »Vpliv alkohola na živce«, »O škodljivosti alkohola«, »O zgodovini Slovencev«, »O delu »Südmarke«, »O pomenu poštenega časopisja«. Pri soc. kurzih se je razlagalo »Pomen družine, občine, države«, I, II, III. »Socialno vprašanje od začetka do danes«, I, II. »Delavec in kapital«, I, II, III., »Delavec in stroja«, I, II, III., IV. Pri zadružnem tečaju se je sedemkrat razlagal način snovanja zadrug in gospodarskih društev. Poslušalci so si morali snov zapisovati in od časa do časa poročati, kar so si zapomnili. — »Kres« je poslal pet zastopnikov na mladeniški shod v Petrovčeh in enega na tečaj J. S. Z. v Ljubljano. Društvo ima na mizi 10 časopisov in v omari na razpolago knjige najboljših slovenskih pisateljev. Tajnik še omenja, da je skozi celo leto vladala v društvu sloga ter upa da bo tudi naprej. — Kapelnik tamburašev poroča, da šteje zbor 8 članov, ki znajo že 22 komadov in so nastopili že desetkrat. Gospodar poroča, da znaša »Kresov« inventar čez 1000 K, ki pa pride v slučaju, da se društvo izneveri svojemu programu, v roke »Slovenski Sraži« oziroma »Sl. kršč. soc. zvezi v Mariboru«. Poročilo voditelja »Čebelice« odpade, ker je voditelj odsoten. Konstatira se, da obstoje v Kresu: a) moški zbor (16 članov); b) mešani zbor (28 članov) in mlad pevski zbor Orle (18 članov). Nato se izvoli sledeči odbor: predsednik: Fr. Vehovar, mizar; podpredsednik: Rado Kozar, slikar; tajnik: Fr. Kvas, krojač; blagajnik: Jože Tramšek, mizar; knjižničar: Pavel Rupnik, stud. iur.; gospodar: Al. Pukšič, zidar; namestniki: Globočnik, Vipotnik in Erman. Voditelja »Čebelice« sta iur. Rupnik in iur. Kovač. Nadzornika in pregledovalca računov pa Ruch in Hodžar. Nato je sledilo predavanje g. iur. Puntarja »O delu »Kresa« dosedaj in v bodoče«, kateri je z njem lastno sigurnostjo dokazal, da so uspehi in bodočnost »Kresa« le pod krščanskim prapoprom. Poslušavci smo z živahnim odobravanjem pokazali, da smo vsi te misli. Nato se je zaključil IV. redni občni zbor.

ZA NOVO LETO 1912! 3515

New - York in London nista prizanesla niti evropski celini, ker je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vsa svoja zaloga zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sva izvršiti ta naročje. Pošljite nam torej vsakomur slededeč predmete in proti temu, da se mi povrnis.

- K 14.40 in sicer:**
 6 kom. najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
 6 kom. amer. pat. srebrnih jedinih žlic;
 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinih žlic;
 1 kom. amer. pat. srebrno zajemalnico za mleko;
 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalnico za juho;
 6 kom. ang. Viktorija čašic za podklado;
 2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
 1 kom. cedilnik za čaj;
 1 kom. najfinejša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo **K 14.40**.
 Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80— ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **K 14.40**. Američansko pat. srebro je znano, je sicer iz oziroma bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta niserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavzemem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrnil brez zadržk znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da se omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

božično darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v **A. Hirschberg- & eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Embrancstrasse 19, O. Telefon 14597.**

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. — Cistilni prašek za njo 20 vin. — Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval, pisem: Bil sem pošiljatelj krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartusch, c. kr. stolnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Ržanec, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Šent Pavel pri Prebodu. Dr. Kamilo Höhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri viadi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904.

Največja izbira

posteljne perja

popolnoma novo oskubljeno od sivih gosi. 1/2 kg. K 1.40 razposilju za prekusanje po pošti 3 kg. tudi več, proti pošt. povzetju. 1 velika pernica s puhom K 10.—, pernice s polpuhom K 12.—, pernice s perjem K 1.—, belo, oskubljeno perje K 2.40, polpuh K 3.—, prvovrstno K 4.—, siv puh K 3.—, zelo fini puh K 8.—, vsa cenijo kot drugod in gotovo novo. Vzglavnice nenapojene K 1.—, pernice napojene K 3.—, 2345

Prva čišča zaloga posteljne perja, oddelak na drobno Adolf Gans, Dunaj, Hernalds, Ottakringstrasse 44-60. Prodajalna na debelo na dvorščini desno. Podružnici: Tiefer Graben 11 in Mariahilf, Amerlingstrasse 8.

Svarilo pred znotam! - Prosim na ime in naslov paziti.

ADOLF GANS.

Putniki v Ameriko kateri kelijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo **Simona Kmetek** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Vsklavarstvena Pojasnila daje se brezplačno.

Slavno občinstvo!

Tem potom se Vam vljudno naznanja, da so se prostori trgovine gvančnega blaga 3468

„Pri Miklavžu“

v Ljubljani, Medena ulica, zraven škof. palače izdatno povečali. Tam najdete velike, svitile, zračne prostore; lepe, velike izložbe in okusno zalogo dobrega blaga po blagu primerni nizki ceni kakor tudi znano dobro in prijazno postrežbo. Za mnogobrojni obisk se tvrdka priporoča.

Češko posteljno perje in puh :

dobro izprano in brez prahu zatorej prav posebno močno za polnitev in trpežno: 1 kg. sivoga skublj. perja K 1.84. Boljša K 2.— Polpuh K 2.50, 2.90. Belo K 3.80, 4.20. Boljša kakovost K 6.20. Snežnobelo la gosposko blago K 8.20, 9.80. 1 kg. sivoga pukane perja, neskuablj. K 3.60, 1 kg. belega K 4.50, 1 kg. belega puhast. kmetškega blaga K 5.30, 1 kg. belega bog. puhastega gosposkega blaga K 6.20, 7.40, 1 kg. sivoga puha K 5.—, 6.20, 1 kg. belega puha la kakovost K 7.20, 10.20. — Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Razposiljanje v gostih vrečah proti povzetju ali naprej vplačila od c. in kr. dvor. založnika **JAN KONRAD** razposiljalnica, BRUX 2746, Češko. Degate ilustr. glavni cenik s 4000 slikami zastoj in poštno prosto.

543 oseb

je bilo glasom dokazov po Remmeia rastlinskih kapljicah (treba jih je zavžiti) oproščenih trganja po udli, podagre, ischias in **rematizma.**

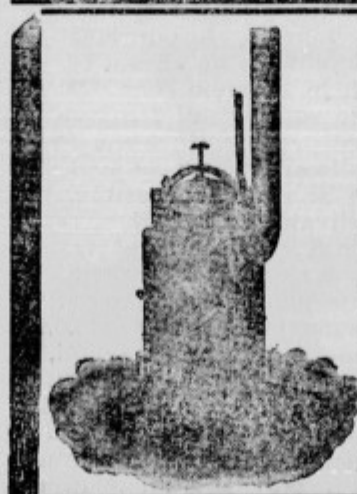
Sijajna priznanja. 1 steklenica K 6.—. Laboratorij **Larl Rimmel**, Landshut, Bavarsko 109. 3646 6

NOVA MODA 1911-1912!

Sukno za moške, volna in parhent za ženske obleke, ravnokar došlo. Cene izvanredno nizke in to le vsled tega, da se pri cenjenih odjemalcih vpeljeva. — Vzorce na željo, pošiljava poštine prosto. — Naslov: 2974

Medžet & Koritnik GORICA, Corso Verdi 3, Primorje.

Tovarnišča zaloga platna (perila) za celo opremo (balo) nevesiti!

ALFA

brzoparilniki za krmo so **najboljši!**

Nov izboljššan sestav!

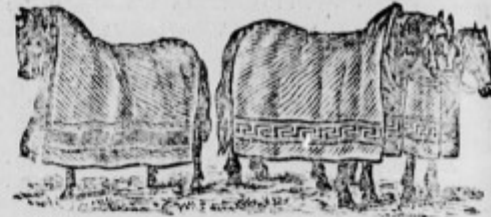
Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine.

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Zahtevajte cenike!

Dopisuje se slovensko!

Delniška družba **Alfa Separator** Dunaj XII./3.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

vojaških kocev za konje

za ceno le **K 4.40** komad in **K 8.60** za par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj. **Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuhovina**, temnosivi, okoli 150 200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. Različna pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošlje na **STEINER-jevo** komisijsko razposiljalnico združenih tovarn za koce

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neuglačje se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Mnogostevina priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komornu in Brody-ju župnika Kolarja Tutz-u dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weichbergerja Illosva, Grünwalda, Zerkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostang, Rosenauerja Zg. Moldava, Halhisa Manhendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlinca, Fohringerja in dr. 2835

Naicenejši nakup

sukna, ženskega blaga, najboljših sifonov, cvilna razne vrste odev in prtov itd. si vsakdo nabavi, kadar se obrne na domačo manufakturno trgovino

I. Kostevc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Vzorce pošljem poštine prosto. 3579

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg štey. 25

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

'IKO'

Vsak čitatelj tega časopisa dobi zastonj in poštne prosto moj bogati cenik od ur, zlatnine in srebrnine. - Pišite še danes eno dopisnico za 5 vinarjev na tvrdko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

Pozor!

Pozor!

Moja

št. 410 nikel Roskopf
jako dobro idoča, samo K 4 10,
št. 500 z sekund. kazalcem K 5 50
Dve leti garancije.

Opravična št. E 428/11

6

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Janeza Bregarja, posestnika v Robu št. 7 zastopanege po Josipu Smodeu, c. kr. notarju v V. Laščah bo dne 5. februarja 1912 dopoldne ob 10. uri pri spodaj označenih sodniji, v izbi štey. 4 dražba zemljišča vložna št. 17 k. v. Kravapeč, obstoječega iz gospodarskih poslopj, več njiv, vrtov, pašnikov in gozdov s pritlikino vred, ki sestoji iz več glav živine in drugega gospodarskega orodja;

Nepremičnini ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 25 660 K pritliklino na 240 K. Najmanjši ponudek znaša 17.267 K pod tem tmeskom se ne prodaja.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj označenih sodniji, v izbi št. 4 med opravilnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodniji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle uveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodniji, kadar niti ne stanujejo v okolici spodaj označenih sodnije niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okr. sodnija Vel. Lašče, odd. II,
dne 13. decembra 1911.

All ste dobili to ograj zastonj?

Da povsod vplem svoje izborne najnovije valjarje, imenovane „Go dhar“, sem se odločil, da razdelim 2500 fonografov. Zahtevajte prospekt, obenem vpišite svo vinarško znamko in lahko prejmete poasnilo, kako lahko dobite zastonj in celone prosto krasen koncertni fonograf. — Fonografski uvoz C. Löwin, unaj VII/2, Mumpendorferstrasse 111, db. 3660

Proda se lepo posestvo

Natančneje se izve v Šmartnem pri Litiji pri gosp. Mat. Osredkarju. 3470

Pozor! VINO. Pozor!

Slavnemu občestvu vljudno naznanim, da sem se preselil iz hiše št. 20 v Okornovo hišo št. 64 spodnji trg v Škofji Loki, kjer točim pristna istrjanska vina lastnega pridelka na debele in drobno. Cena na drobno liter 72 h. 3669

Se priporočam Anton Šuran.

Krasno posestvo,

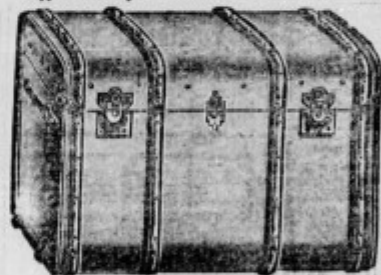
ki obsega okroglo 14 oravov njiv, travnika in gozda, vse lež okrog doma, z enonadstropno hišo s 4 stanovanji, vsako stanovanje s dvema lepima sobama, 2 veliki kuhinji, hlev za 5 glav živine, 4 svinjski hlevi, 2 kleti, nova prša itd., vse močno zidano in z opoko krito. Okrog hiše bradje, na katerih se pridelajo 3 polovnjake vna, lepi sadni vrt z osrog 200 sadnimi drevesi, zelo rodno tino, krasni gozd, iz katerega se lahko takoj za 3000 4000 K stavbene a fesa proda. — Pri tisi ostane vse g. spodarsko orodje kol' voz, brane, plug itd. Posestvo lež v mestni občini Slovenska Bistrica in je od mesta 20 m nui oddaljeno, v katerem se lahko mleko in pa sploh vsi vrini in poljski prideljki prodajo. Pripravno bi bilo posebno za kakoga rokodelca, kateri bi imel v mestu in v okolici vedno dovolj zaslužka.

Prod. se zaradi bolezni. Cena vsega skupaj znaša samo 13000 kron, od katerih je pa samo polovica za plačati. Kdor želi kupiti, naj se takoj oglasi. 3668

Naslov lastnika se izve v upravišču „Domoljuba“.

Gradno ure od 9. do 12. dop. in od 2. do 5. pop.	
Ustredni banka českých spořitelů	Podružnica v TRSTU Piazza del Ponterosso 2.
Osnova, banka českých hranicelů.	
Vloge na knjižice: 4 1/4 o/0	Premijne vloge: 4 5/8 o/0
Vloge v tekočem računu in vloge fiksne najugodnejše.	
Bančno trgovanje vseh vrst. 105 52-1	
Odeček za vodnje in kavcije.	
Urado ure od 9. do 12. dop. in od 2. do 5. pop.	

Najprimernejše božično darilo za dame in gospode.

Kovčagi, torbice usnjeno blago z ali pa brez oprave.

Spe lat. tovarna

Josef Winkler & sinovi Dunaj, I.

Himmelpfortgasse 7.

Ilustrovan cartih za tisk in poštnine prosto.

Postreva zav.

Božična priložnost. Hitra razpošiljatev.

V začetku mnogih hudih bolezni se pojavi kašelj, ki ga komaj opazimo. Za to zavživajte pri nastopu kašlja zdravniško priporočeni

Thymomel Scillae,

da se ognete tega zla.

Izdelovanje in glavna zaloga v **B. FRAGNER-ja lekarni** c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2 20. Po pošti francoz proti naprej pošiljati K 2 90, 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenice proti naprej pošiljati 20 K.

Pezar na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko. 3119

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Richard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaf.

Zastopniki in potovalci!

za obiske z sembrn p odajacem s sukneum bagon za gospode in dan se sprejmo proti visoki proviziji event. p zneje stalno Pri prvi razpol. blag. Ponudbe podi: "Weitfirma 9 6" na anončno pisarno M. Dukas Nachf. Dunaj 1/1. 3361. Narav. nakup Ustanovlj. 1870.

Zahtevajte vzorce!

Barbant, flanel, modno blago, opreme

platno, damast, kanafas itd. same novosti, razpošilja izvozna tvrdka V. J. Havliczek in brat v Podedbradch na Ceskem. Razpošilja tudi franko po povzetju 1 zavoj 40 metrov raznovrstnih ostankov od poicetrca in zimskega perila v dolgosti 1 do 8 metrov samo za 18 kron - Ugodna prilika! Izredno ceno! 3308

Cudežna cvetka.

Arum Cor-runt. m iz zhocone Indije, le vevicnimiva. Ras e in ciete brez zemlje in vode, postavi jo je treba le v toplo sobo in v kratem casu pozovne do 1 metra

visok cvet izredne krasote. Vsak ljubitelj cvetlic bo ocharan Spomladni presajenje doma prosto, cvete vnovic v drugacni se lepsi obliki. Posilja se le v novembnu do aprila. 1 velika cebujica franko ce se poslje K 190, po povzetju 60 vinarjev drazje. 3675

K. Scholz, Gaissau 60 (Vorarlberško).

Zasluzek!

2-4 K na dan in stalno s prevzetjem lahke pietenine doma Edino moj stroj za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izkusene jukiene dele, piete znackljivo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno Pođak zastoj. Oddaljenostne škoduje Troški mali. Pasm. garanc. t ajne službe. Neodvisna eksistenc. Prospekt zastoj. Pođetje za pospeševanje domačega dela, trgov. soda protokoli. Karl Wolf, Dunaj, Mariabühl, Nettekosse 146. 1392

DENAR

prihlani tisti, ki o potrebi vporab. reči in priloznosnih daril vseh vrst zahteva moj glavni cenik s 4000 slikami, ki ga

dobi

vsak zastoj in poštnine prosto in v katerem najde vsak

kaj primernega. - C. in kr. dvorni zasožnik Jan Konrad Brux št. 275b (Česko).

Leposlovn. mesecnik

„Dom in Svet“ stane za celo leto K 10- Naroča se v Ljubljani.

NAMIZNI PRT

s al ko zadnje večerje V njem je v sredini vik na sv. zadnja večerja, okolu slike iz Jezusovega življenja. Prt je iz finega damaska in se da prati. Dobl se v beli, rumeni ali vijncvi barvi, velikost 160 cm dolž., 130cm šir. obrobjen ter velja 8 - K temu primeni beli prič 6 ko ov K 720. Naj bi v nobeni kršćanski rodoini ne manjal! Posilja proti povzetju, od 2 kosov naprej poštnine prosto JOŽEF STEIDL Pilsenšt. 10, p. Ulitz, Česko. 3420

Več sto veder letošnjega vina Savi, Stajersko. 3730

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobrega skubljenega 2 K; boljsega 2 K 40; grina polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega naha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežnobeloga, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prani puh 12 K. - Pri 5 ko se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 10 K; s polpunom 2 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 5 K, 5 K, 4 K; pernice 24 cm dolge, 14 cm široke, K 13, 14 K, 17 K, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K, 5 K, 5 K, 5 K; 2 K; spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K, 14 K, 16 K. Posilja proti povzetju od K 12, višje franko. Zamenjava dovoljena, za nepovolno denar nazaj. Cenik zastoj in franko. 2410

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Česko.

Najboljša in najcenejša potrežba za drogerije, kemikalije, medicinska zelišča, tudi po Kneippu, ribje olje, toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, sredstva za desinatkeje. Velika zaloga najfinejšega konjaka in rumca. 3726

Oblastveno koncesirana oddaja strupov. Za živinorejce: posebno pripravljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, ocojan, kolnož, krmilno apno itd. - Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc, Ljubljana, Židovska ulica št. 1. Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. Ceniki zastoj.

Našim dragim gospodinjam

prporočamo, naj se pri nakupu stalno-barvnih barhentov, tkanin, flanel za spodnja krila, damskega sukna, platna, gradla, šifona itd., kakor tudi blaga za rjuhe in brisače zaupno obrnejo na našo tvrdko

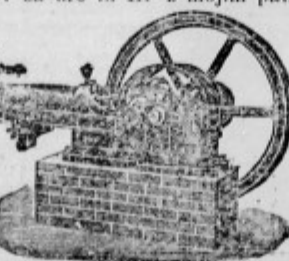
Jaroslav Marek, ročna tkalnica Bystro št. 45 pri Novem mestu ob Metuji, Česko. 3723

Laneni in bombažasti ročni kanafasi.

Vzorec zastoj in franko.

Prporočljivo je tudi naročiti kanafasa za prevleke, ki se da dobro porabiti v gospodinjstvu. 1 kos 40 m 78 cm širok za K 16-20 franko. 1 kos 40 m 78 cm širok, močen, K 18-20, 1 kos 22 m najboljšega bat. platna, 82 cm šir. K 12-20 franko. 1 kos 22 m najboljšega platna „Magnesia“ 82 cm širok K 16-20 franko. 1 kos 22 m domačega platna 100 cm širok za K 13-20. 1 zavoj 40 m okusno odbranega žimsk. barbenta flanel kanafasa, platna in teh ostankov, porabnih, za K 18-20. 1. vrsta 40 m K 20-20 franko. Ostanki so dolgi 2 do 10 m in se vzorec ne pošiljajo. Mnogo pohvalnih pismen. Zakaj naročate najraje po vzorcih? Ker se blago tem lažje pregleda glede kakovosti in barve in se obvarujete prevare.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

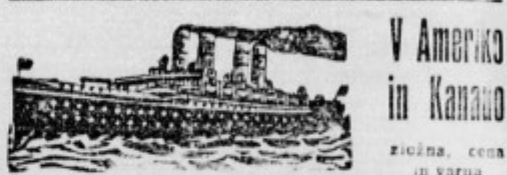
motorjem z močnim prifiskom in za surove olje

od 16 HP naprej; 4 do 5 vln. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dal e 2-10 HP tudi stoječe motorje Tvornica motorjev I. WARCHALOWSKI Dužaj III., Pautusgasse 1. Na lišoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Posestvo, 3/4 ure od Vrhnik s solčno lego proda p. Vrhnika. Prtilična hiša, krita s cementno opeko, enako kozolec. Pri hiši je velik sadni vrt. Redi se lahko: 1 konj, 3 krave, 4 prašiči.

Le pri vporabi od leta 1886 sijajno pohvaljenega, z znanim zakonito zajamčene

„Seehund“ 2633 postanejo čevlji gumitrans masti za čevlje neprepenični, zelo trpežni, mehki in sposobni za težke izborna tuji za preproge za vozove, konjsko opravo, sušna jermena itd. - Dobi se povsod v škaflijah po 50 vln. m večjih posodah kjer so, pri samozastopstvu I. Lorenz & Co. Heo na Češem v Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saß 9. - Sudba sv. gnosti: Poslite mi po povzetju 2 1/2 kg „gumitrans“ masti, ker jo hočem takaj vpehati. Charlottentand (Dansko), 38 VI 1909. I. Pajowek, dirkalnik.

V Ameriko in Kanado zicilna, ceno in varna

voznja s 2927/07 Cunard Line

Eližni odhod iz domače inke Trsta: Pannonia 12./1. 1912. Reke: Caronia 1./2. Franconia 14./2. 1912. iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 27./1., 17./2., 9./3. 1912. Mauretania 30./12. 1911., 20./1., 2./3., 25./3. 1912. Po asnila in vozne karte pri Andre, Odiasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-York III. razred K 160- za odraso osebo vstevši davek in K 90.- za otroka pod deset let vstevši davek.

Ne izpostavlajte se

nevarnosti, ampak pokrite in obvežite vsako rano z priporočenim sredstvom, ker se vsaka neobvezana rana lahko izpremeni v težko zaeljivo.

Ze 90 let se je izkazalo mečino mažilo tako-zvano prašo dom: e mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, nudi in pospešuje zaeljenje.

Kazpošilja se vsak dan. 320

1 pušica 70 vln. Proti preplačilu K 3-10 se pošljejo 4 pušice, za K 7- pa 10 pušic poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije. Vsi deli embalaže majo postavno deponovano varstveno znamo.

Glavna zaloga 3120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarja »Pri črnem orlu«

Praga, Mala strana, voga Nerudove ulice st. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaf, Rih. Sušnik.

Najlepše blago za obleke dobite rri J. CIUHA Stari trg štev. 1.

Le naravnost od tovarniške razpošiljalnice

„Sudetia“ 2532

Krnov št. 42 lavstr. Slezija; kupite

blago za moške in ženske obleke kakor tudi šlesto platnino najboljše kakovosti po najnižjih tovarniških cenah. Ostanki zelo poceni. Zahiteva to vzorce. Krčne soljske upoval.

kvene pušice. Sedaj je za enkrat na varnem.

g Boh. Srednja vas. Igra »Devica Orleanska« (»Blažena Ivana Dark«) se ponovi na sv. Štefana dan po litanijah. Vabimo k obilni udeležbi.

g Drtija pri Moravčah. V nekdanjem največjem liberalnem gnezdu cele doline, so se vršile volitve mirno in dostojno. Ljudje pa so pokazali, da se ne da nič več dobiti za liberalno stranko. Potili so se in celo noč žrtvovali očka tlušnikar in drugi, da bi vjeli par katinov, a ni šlo. Pripoveduje se celo, da so že naredili pisalno mizo za novega liberalnega župana, pa ne gre in ne gre. In bivši liberalni večletni župan je skrupual ugovor proti volitvi, samo da je to pozabil, da se vloži ugovor pri županstvu, ne pa kje drugje. Zato se je pa vršila v četrtek volitev občinskega starešinstva. Enoglasno je bil zopet izvoljen vrli naš Franc Tič iz Serjuč, ki je pokazal svojo nevstrašenost posebno se ob času liberalnega gospodanstva. Kot svetovalec pa si je občinski odbor izbral štiri in sicer so izvoljeni Matevž Jurjevec iz Selc, Matevž Urbanija iz Podbrda, Miha Toman iz Hrušk in Martin Zupančič iz Ušenišč. Vsa volitev je pa pokazala, da so minuli časi za zagrizene naše nasprotnike, minuli za zmiraj.

g Iz brdske okolice. »Živinorejska zadruga« na Brdu je priredila tridnevni kmetijski tečaj. Dne 8. t. m. popoldne je govoril Gustav Pirc o pridelovanju krme in o porabi gnojil. Drugi dan popoldne pa sta govorila dr. Lovro Pogačnik in pa Martin Humek. Prvi je govoril o kmetijskih zadrugah. Drugi pa o sadjereji. Isti dan popoldne pa je tudi govoril Rado Legvart o vzreji mlade živine. V nedeljo dne 10. t. m. pa je govoril Fran Krištof o krmiljenju prašičev; popoldne pa Hugen Turk o prvi pomoči pri oboleli živini ter o kužnih boleznih. Videli smo tudi fotografije, na kateri je imel človek razjedeno skoraj vse lice, ker se je odel s tistim koeem, s katerim je ogrinjal smrkavega konja. Poslušalcev je bilo veliko. Pri vseh predavanjih je bilo nad 1000 poslušalcev. Še nekaj! Gospodarji, kdor se niste člani »Živinorejske zadruge«, postanite njeni udje! — Volitve v lukovški občini so izpadle tako, da je vložen rekurz! Bomo videli, kako bo prihodnjič! Podgradski.

g Iz selške doline in Sorice. Dne 26. m. m. t. j. na zadnjo nedeljo v novembru je priredil visoki deželni odbor in Zalemlogu in Sorici kmetijski tečaj, na katerem so predavali trije gospodje strokovnjaki iz Ljubljane, namreč: dr. L. Pogačnik, dr. Podobnik in g. Krištof. Udeležba je bila v obeh krajih precejšnja, predavanja o živinoreji, zemljiški knjigi in kmečkih zadrugah poljudna in temeljita. Take »kmečke šole« si še želimo in smo veseli visokega odbora, ki prireja take »misijone«. — Isti dan se je ustanovilo na Zalemlogu kat. slov. izobraževalno društvo, v katero se je vpisalo takoj 41 udov. Iz Sorice se nam še posebej poroča:

Občinske volitve za občino Sorico, ki so se vršile dne 25. oktobra na Zalemlogu so razveljavljene. V Slov. Domu je takrat liberalni pismouk navdušeno poročal, »da so farovski kimovci oziroma klerikalci sramotno pogoreli, zmagali pa neodvisni kmetovalci«. — Kako so zmagali? Tako, da je c. kr. deželna vlada volitve razveljavila zaradi raznih nepostavnosti pri sestavi imenika v I. in II. razredu in čednih mahinacij s pooblastili iz Novakov in Labinj, katera je županstvo premišljeno obdržalo in v prid svoje stranke uporabilo. Le tem pooblastilom se imajo zahvaliti za delno zmago, ki spada pod kazenski paragraf. Pri agitaciji so neodvisniki lagali, da se je kar kadilo. Kaj dobro jim je služila soriška elektrarna, katero ravnokar grade nekateri pa res napredni, ne samo po imenu napredni kmetje iz Zg. in Sp. Sorice (ki so, se ve, črni klerikalci); rekli so torej ti neodvisniki: »Če volite s Sp. Soričani — bo elektrarna prišla na občino in ta bo morala plačevati vse.« To pa je nesramna laž, ker elektrarna se gradi na zadružni podlagi in je zato osnovana posebna električnostrojna zadruga, družba z o. z. Kmetje člani sami so najeli posojilo in se zavezali kot plačniki in poroki. — V svoj voz so vpregli potem še cesto, katero so letos vladni inženirji trasirali iz Boh. Bistrice na Sorico in sicer na poziv vojnega ministrstva in jo bo gradila vojaška uprava. »Tudi ta cesta bo prišla na občino, če zmaga lista Sp. Soričanov.« S pravo barvo si niso upali na dan in so res precej zmešali s takimi lažmi. Po slavni »zmagi« so pa udarili na boben v Slov. Domu in pokazali konjsko kopito. Prav je to! Poštenomisleči bodo tako spregledali in do dobra spoznali te »neodvisnike«. Kaj zanimivo je tudi, kako so ti ljudje prišli do pooblastil nekterih Novačanov in Labinčanov, ki sploh o volitvi nič vedeli niso — kaj šele, da bi svoje podpise dali! To je stvar, ki spada pod kazenski paragraf in se naj za to zanima sodnija. Dokaze in priče imamo v rokah. Lepo bi se slišala nadalje resnična povest o dveh ponočnih Nikodemih, ki sta se zadnje noči pred volitvami shajala in kovala naklepe zoper kimovce in sestavljala listo »neodvisnih«. Ko so poštene naši možje na dan volitve videli, kako se godi in spoznali hinavščino nasprotnika, so takoj dejali: Ta volitev ne more in ne bo imela obstanka! Bomo pa še enkrat prišli, magari če tudi v zimi — saj imamo pozimi časa dovolj. — Zgodilo se bo! Torej možje iz Podgor in Davče — Potoka in Porezna, iz Sorice in Zalevaloga, kot pravi liberalni dopisnik v »Slov. Domu«, le krepko naprejš! Ne pustite, da bi liberalci, ki so zdaj pokazali svoje pravo lice, ukazovali ljudstvu, ki ima edino v slovenski ljudski, krščanski stranki pravo zaslombo, moč in pomoč. — Nekatero dolinske in domače liberalce silno peče elektrarna in rezervni zaklad hranilnice v Sorici. Zato bomo o tem poročali po praznikih. Resnice nas ni sram

in se tudi ne bojimo povedati! Na osebne napade in laži v »Slov. Domu« ne odgovarjamo; pomenili se bomo drugod! Le podpišite se, dragi gospod Veselk do!

g Nevlje pri Kamniku. Tretjo adventno nedeljo priredilo je naše izobraževalno društvo poučno predavanje. Ker društvo še nima p. imernega lastnega prostora za take prireditve, se je predavanje vršilo v šoli ob nepričakovano veliki udeležbi udov društva pa tudi drugih Nevljanov. Pazljivo so pričujoči sledili izvajanjem preč. g. govornika dr. Guido Ranta, ki je v krepkih in jasnih besedah pokazal pogubne posledice liberalizma. Iskreno se mu na tem mestu za to zahvaljujemo in ga prosimo, v j nam pride še večkrat kaj povedat. O tej priliki je pa tudi na novo ustanovljeni društveni moški zbor pod vodstvom tukajšnjega organista g. Florjana Mejača zapel tri lepe narodne pesmi. Priznati moramo, da je zbor častno rešil svojo nalogo. Ker je v zboru p. ecejšnje število pevcev, ki imajo dobre glasove, pa tudi veselje do petja, je pričakovati, da bomc imeli, ko se pevci še nekoliko izurijo, izvrsten moški zbor. Društvo naj se pa lepo razvija in želimo mu, naj kmalo dobi lastne društvene prostore.

g Loke v tubinjski dolini. V liberalnem listu »Slov. Dom« se neki dopisnik, katerega sicer dobro poznamo, zaganja v našega prejšnjega župana. Vemo sicer, da mu je bil vedno trn v peti, ker se ni maral z njim družiti in za svete vpraševati, ker mož bi rad vodil za ujdzo celo dolino. Nič pa, ne škoduje na ugledu našemu prejšnjemu županu, akoravno se dopisnik zaničljivo izraža o njem. Ni mu bilo prav, da je bil in je še pristaš Slovenske ljudske stranke, pa o groza! da še tega skrival ni. Peklo ga je tudi, ker je bil z gospodom župnikom v dobrem sporazumljenju. Govori o samostojnih kmetih, ne more pa videti tistih, ki se mu ne marajo obešati za frak. Mi tudi nimamo nič zoper novega župana Plahutnika, ker pričakujemo, da bo vsem enako pravičen in popolnoma nepristranski. Upamo tudi, da bo imel novi župan le korist občanov pred svojimi očmi.

g Smlednik. Umrla je Marija Žerovnik, dekla v Zbiljah št. 6, 70 let stara. Služila je zvesto nekaj mesecev manj kakor 50 let pri eni in isti hiši. Bila je zvesta dekla, pšnemanja vredna; dobila je darilo Franc Jožefa I. za stare zveste posle. Naj v miru počiva!

g Iz Mengša. Dne 11. novembra je deželna vlada razveljavila občinske volitve, ki so se vršile 19. oktobra, pri katerih je S. L. S. zmagala v vseh treh razredih. O, kakšno veselje, je zavlada-lo med nasprotniki, ki so bili do skrajnosti poparjeni in vsi obupani, ker so naenkrat 13 odbornikov izgubili. Po vseh svojih listih pišejo o nečuvnem terorizmu in volilnih sleparijah, a dejstev pa ne navajajo; posebno pa je čudno, da ne povedo vzroka in paragrafa, na podlagi katerega je vlada to ukre-

nila. Zato naj se tu drugim v pouk objavi: Ta blaženi paragraf je 17. c, odstavek 2. občinskega volilnega reda, ki se dobesedno glasi: Popravljeni volilni imeniki se tekoma nadaljnega postopka ne smejo več izpremeniti in mora od dneva, ko so bili popravljeni, do dneva volitev preteči najmanj rok osmih dni. — Kdo pa je povzročil, da so se res po končani reklamacijski dobi sprejeli nekateri volilci v imenik? Znanji liberalci so zlorabili županovo dobrohotnost, da so se na ta način za vsak slučaj za rekurz preskrbeli. Značilno je, da je med temi vpisanimi tudi znani »Jutrovec« financar Česen, ki je, kakor vse kaže, z Jenčičevo kuhinjo naredil pogodbo z uredništvom »Jutra«, da skrbi za rubriko »Iz slovenskih krajev«, kjer je tako pogosto prvi dopis iz Mengša. Piše zelo zanimivo, v poetičnem duhu, katerega se je gotovo navzel od znane pesnice Kebrove France, ki mu je tudi zaupala, da je zanjo volil. Da se pa še bolj spozna ta človek in da se more presoditi, koliko je njegova verodostojnost vredna, poslušajte, kaj on vse lahko prenese. Lansko leto je na podoben način pošiljal laži iz Mengša v liberalni list. Na razpolago so bili za to pozitivni dokazi. Kako je tajil, dajal ustmeno in pismeno častne besede, »da nisem jaz pisal v list, niti inspiriral, niti na kak drug način pri njem sodeloval in mi tudi ni znano, od katere strani je prišlo«. Še ni odnehal, ko se mu je opetovano grozilo, da se ga bo naznanilo na finančno ravnateljstvo. Vršila se je res disciplinarna prejškava, in še je shranjena doposlana obvestitev c. kr. finančnega ravnateljstva št. 965/1 ex 1910 z dne 3. januarja 1911: — — — »Z ozirom na vlogo, zadevajočo nadpaznika finančne straže Antona Česna in F. K. v Mengšu, se Vas obvešča, da je predsedništvo c. kr. fin. rav. vsled Vaše ovadbe potrebno ukrenilo, da se taki od Vas po pravi in grajnji slučaji v bodoče preprečijo«. — — — Zato so se navedli ti slučaji, da svet spozna, zakaj se na razna očitanja in laži v nasprotnih listih ne odgovarja. Da pa ne bosta imela samo »Narod« in »Jutra« toliko sleparijami opraviti, se bo prav iz tega vzroka poskrbelo, kar se je mislilo že opustiti, da se bo državno pravdnništvo bavilo z dvema osebama in preiskalo, ali je bilo postavno, da je Miha Pavlič volil za Marijano Kopitar iz Most, ko mu dotična niti izkaznice niti pooblastila ni izročila; in ali ni Franc Pečnik omejeval volilno svobodo, ko ni hoteli trem osebama njihovih legitimacij izročiti, ampak se je proti njihovi volji za nje volilo. — Letošnji volilni boj pa ima veliko dobrega za našo stranko — duhovi so se ločili, kar je neprecenljive vrednosti, zakaj nikdar več se ne bo v kalnem ribarilo, češ, gre samo za Veliki in Mali Mengeš, kar je dosedaj dolgo dobo liberalni večini v odboru služilo.

Dolenjske novice

d Vače. Dne 26. novembra je v našem društvu predaval podpredsednik Zveze Orlov, g. Ivan Podlesnik, o organizacijah. Njegova izvajanja so bila vseskozi stvarna. Radi bi ga še kdaj slišali. Dne 17. t. m. pa je jako poljudno predaval g. sadjarski nadzornik Humek o sadjereji. Deželni odbor bo letošnje zimo priredil v našem društvu kmetijski tečaj, na kar že danes opozarjamo svoje člane in vse prijatelje koristne izobrazbe. — Vsem čitateljem »Domoljuba«, svojim društvenim članom ter somišljenikom voščimo vesele božične praznike ter obilo poguma in vztrajnosti v novem letu, naprednjakom pa več pameti, če je taka reč sploh še mogoča.

d V Strugah so se dne 6. decembra t. l. izvršile občinske volitve. Prišlo je 6 novih mož v odbor, ki so vzeti večinoma iz vasi, ki doslej niso imele nobenega zastopnika. Značilno za naše razmere je, da se je volilni boj vršil v znamenju proti živinorejski zadrugi. Odbor zadruge si šteje v dolžnost, braniti zadrugo in zadevo pojasniti. — Par starih odbornikov z županom na čelu je namreč pred volitvami prišlo do spoznanja, da nimajo pod milim Bogom ničesar pokazati, kar bi jih volivcem priporočalo. Videli so pa na drugi strani, kako se je spomladi — brez njih — ustanovila kmetijska podružnica, ki udom naroča umetna gnojila in druge gospodarske potrebščine, ustanovila živinorejska zadruga, ki je v kratkem času svojega obstoja pridobila s 700 K deželne podpore dva krasna bika in merjasca. Videli so, kako udje pristopajo... ni kazalo drugega, odločili so se in s težkim srcem se oglasili za sprejem v zadrugo razum enega, ki je sam sebi zadruga. Odbor jih je seveda sprejel. — In poletni enkrat je bilo, ko pride nek naš odbornik pred prejšnji občinski odbor s predlogom, naj po zgledu drugih občin tudi naša nakloni živinorejski zadrugi podporo 300 K za povzdigo domače živinoreje. Kako se jim je pokadilo! S kričanjem in vpitjem so hoteli predlog pokopati, pa večina je zahtevala glasovanje in predlog je bil sprejet. Če tudi so bile na dnevnem redu važne zadeve, kakor prošnja za pošto itd., jo je župan s svojimi pristaši kakor na dano znamenje popihal iz lastne hiše v bližnjo gostilno in onemogočil nadaljevanje seje. Pokazali so ti nazadnjaki, koliko smisla imajo za zadrugišništvo! Kaj bo pri volitvah, jim je šumelo po glavi. In začeli so udrihati po odbornikih živinorejske zadruge, kam bodo s podporo, da se tako zapravlja občinsko premoženje, da mislijo še doklade zvišati, oni sami so pravi prijatelji občine, ki pazijo, da se noben vinar po nepotrebem ne izda. Tako so govorili in se bahali tisti, ki so nekoč popivali in hoteli račun plačati iz občinske blagajne. Naši ljudje so jim v svoji preprostosti verjeli in jih volili. In vendar se tem zabavljacem ni šlo za blagor in napredek občine, o katerem se jim niti ne sanja, ampak le zase, da bi bili zopet izvoljeni. Reči pa moramo, da so volitve same dale zadoščenje strupeno napadani

živinorejski zadrugi in njenemu odboru. Popolnoma v nič so nas devali in vendar so nevede in nehote sami volili naše člane v občinski odbor. Izmed 12 odbornikov jih je 9, ki so člani živinorejske zadruge. Taka doslednost je najbrže samo pri nas mogoča! Naj bi vsi trezno misleči spoznali, kje se zares dela za napredek, kje pa samo baha in sebe išče! Svojim članom pa kliče odbor: Oklenite se trdno živinorejske zadruge, saj bo to le v vašo korist! Drugo leto bo pri nas razstava in premovanje goveje živine iz celega okrožja, kar bo gotovo povzdignilo domače semnje. Zaupajte odboru, on dela popolnoma brezplačno in od vsakega vinarja se bo na občnem zboru položil račun. Prosimo vas pa: zabavljacem nikar ne poslušajte!

d Šmartno pri Litiji. Dan lepe zmagaje bil 14. december za našo stranko pri občinski volitvi. Zmagaje smo si bili svesti, da pa bo zmagaja tako lepa in sijajna, tega nismo mislili. Pokazala se je značajnost naših mož in moč ter disciplina stranke. Poglavito bojišče je bil prvi razred, kjer so naprednjaki uprizorili divjo gonjo proti našemu kandidatu g. E. Drčarju. Tudi v podobčinah je bila agitacija silna. Toda vse ni nič pomagalo — ne vsiljiva agitacija, ne laži, ne pijača — »napredna kmetijska stranka«, po naše rečeno liberalna stranka, je bila poražena na ceji črti in izgubila je še dosedanega edinega svojega pristaša v občinskem zastopu, za katerega je napela vse sile. Razmerje glasov je sledeče: v podobčini Šmartno naših 111, nasprotnih 37, v podobčini Sv. Peter in Pavel naših 64, nasprotnih 19, v podobčini Liberga naših 101, nasprotnih 20. V prvem razredu so naši dobili od 91 do 136 glasov, nasprotni od 32 do 38. V drugem razredu naši od 182 do 224, nasprotni od 40 do 43, v tretjem naši od 352 do 363, nasprotni od 93 do 100. Mirno navdušenje se je polastilo našega ljudstva, ki s smehljajem na ustih gleda onemoglost protiverskega liberalizma. Upamo, da bo odslej opustila liberalna stranka poizkuse, razdvojiti naše ljudstvo, kajti jamčimo ji lahko, da bo vselej za premagana iz boja. Naše ljudstvo je verno in ne mara za liberalizem, ki je poguben za ljudstvo. Drugega ne preostaja našim naprednjakom kot da po zgledu Jeremijevem jokajo na razvalinah svoje nekdanje slave, ki se nikoli več ne povrne. — Podpisana »Kmetijska Zveza« si šteje v dolžnost, da izreče zahvalo volivcem pri občinskih volitvah za možat in odločen nastop, ki je imel tako lep uspeh. Naprej po načelih Slovenske Ljudske Stranke za srečo in blagor našega ljudstva! Živeli zavedni volivci, ki znajo vedno in povsod le zmagovati! — »Kmetijska Zveza«.

d Dobropoljske novice. Iz občine Videm. Tukajšnje občinske volitve so končane. Zmagala je sijajno S. L. S. Za župana je bil zopet izvoljen g. Jakob Prelesnik. Vse nakane in sleparije nasprotnikov so bile brezuspešne. — Pred sodnijo v Velikih Laščah se je moral zagovarjati Ivan Lenarčič, cerkvenik v Ponikvah, ker je dne 19. novembra brez povoda v cerkvi na Vidmu med prvo sv. mašo napadel Orla And. Adamiča. Lenarčič je obsojen na dva dneva strogega zapora s postom in trdim ležiščem ter v povračilo sodnih stroškov. Pred

obravnavo mu je Adamič stavil pogoj, da mu vse odpusti, ako daruje za »Slovensko Stražo« 10 kron. Ker je pa Lenarčič znan kot strasten liberalen agitator, tega pogoja ni hotel sprejeti. Zatorej se je obsodba izvršila. — Dne 26. novembra so Orli uprizorili dve krasni igri, kateri ste zelo lepo usneli. Občinstvo je bilo z nastopom zelo zadovoljno. Čujemo, da v kratkem tudi dekleta uprizore krasno igro. Tako je prav! Mladina naj se zabava v poštenem veselju. — Na praznik Brezmadežne so naši Orli v kroju pristopili k sv. obhajilu. Prizor je bil tako lep, da so mnogim stopile solze v oči. Tukaj so zopet mnogi izprevideli velikansko razliko med našimi Orli in nasprotniki. Stariši! pošiljajte svoje fante med Orle, ne bo vam žal!

d Loški potok. Podpisani se tem potom zahvaljujem za podporo 37 K, ki sem jih dobil od Jugoslovanske Strokovne Zveze kot član društva tesačev. Že v prvi boleznini se mi je izplačalo 12 K, v sedanji zopet označeno vsoto. Kako naravnost čudni so oni tovariši delavci, ki nočejo uvideti velike koristi tega društva za nas tesače. Dokler si zdrav in dela zmožen, te vpoštevajo, ko ponesrečiš, kdo se zmeni zate s kako podporo! Mi gozdni delavci smo veliko manj, oziroma nič vpoštevani glede zavarovanja v primeri z vsemi ostalimi delavci. Kako nespametne so zabavljice proti naši organizaciji. Moj slučaj boleznini in podpore, ki se priglodi lahko vsakomur, naj bo najjačji odgovor vsem, ki imajo pomisleke ali nesprotovanja proti našemu delavskemu društvu. Iv. Turk, Retje št. 4. — K zgorajšnjim zahvali dostavljamo izkaz občnega zbora, da je v enem letu prejelo 11 delavcev bolniške podpore v znesku 252 K 90 v. Plačujejo po 28 vinarjev tedensko, ob času boleznini ali iskanja dela dobivajo dnevno 1 krono. In vendar se dobijo ljudje, ki niti tega delavcu ne privoščijo. Mu vzbujajo nezaupanje in drugo, a v boleznini ga ne poznajo niti z besedo. So pač dobrotniki ljudstva.

d Loški potok. Požar v Travniku dne 14. novembra je vpepelil tudi skedenj Fr. Debeljaka, ki je sedaj v Ameriki, čegar posestva sem začasni oskrbnik jaz. Zavarovan je bil pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. V najkrajšem času po požaru je prišel odposlanec zavarovalnice, da si pogorišče ogleda. Par dni nato me je zavarovalnica brez kakih zaprek in sitnosti v polni meri izplačala. Tem potom se za hitro pomoč zavarovalnice zahvaljujem in isto najtopleje priporočam. Travnik, 10. decembra 1911. I. Levstik.

d Krka. Naš liberalni Kapelj se zopet vjeda in brca okoli sebe, ker ga je »Domoljubov« dopisnik, katerega pa ni prav pogruntal, dobro pokrtačil in mu povedal, kar mu gre. Hvali se pred ljudmi s svojo »lampo«, ki razsvetljuje celo Krko, četudi je znano, kakšno visoko šolo je izdelal in se srečno prerinil do občinskega šlibarja. Da bi se pa ljudem zdel bolj učen, tedaj našteva razne razzodbe in piše neznane tuje besede, katerih še sam ne razume. Vedno čveka o revščini, sam pa vleče mastne nagrade in lepe dohodke od županstva. Radi verjamemo, da mu ni ljubo in se jezi, ker ne bo mogel več tako oblastno komandirati cele občine, ampak potolazi naj se, ker

tisti časi, ko je en par liberalnih birtov in štacunarjev, ki žive od ljudstva, delalo liberalno stranko in ljudi strahovalo, se ne vrnejo nikoli več. Večina volivcev je spoznala Jožka in mu obrnila hrbet, pa mu ga bo še bolj. Pa brez zamere, Jožek!

d št. Rupert. Telovadni odsek Orel priredi v nedeljo, 31. decembra, popoldne ob 3. uri v »Društvenem domu« zabaven večer s sledečim sporedom: 1. Šaljivi govor za poslovitev od leta, 2. »Ne kliči vraga!«, burka v enem dejanju s petjem, 3. voščilo za novo leto. Vstopnina: sedeži 50 vin., stojšče 20 vin. Prost vstop imajo podporni člani, ki imajo izkaznice; dobe se pri tajništvu Orla po 10 vinarjev ter veljajo za dalje časa.

d Krško. Milijon se jim je posušil. Bahali so se z milijonom kron vlog in marsikdo je verjel tem purgarskim farbarijam ter prosil posojila. Pa so jih zavrnili, da sedaj ne morejo dati, naj le po novem letu pridejo. Dobro, prišli bomo še pred novim letom in z glasovnicami napravili konec liberalni ošabnosti in purgarski farbariji!

d Krško. Purgarski liberalci lepo skrbijo za občinska pota. Naložili so naklado 30 odstotkov za popravo potov. Denar so pobasali, popravili pa prav čisto nič! Za novo leto vržejo tajniku 100 kron, policajem pa po 50 kron. Ni čuda, da za pota ni denarjev. Kaj naj pa liberalni purgarji dobijo za novo leto? Odhodnico pri volitvah!

d Krško. Ravno za novo leto se bodo vršile naše občinske volitve. Zavedni kmečki možje že komaj čakajo, da z glasovnicami pokažejo svojo moč in si izvojujejo pravice, katere jim kratijo liberalni purgarji, ki hočejo 12 mandeljcev spraviti v odbor. Kmetje vstajajo in purgarjev je strah!

d Javorje pri Litiji. Da ne boste mislili, da smo Javorčani zaspali, se vam po dolgem času zopet enkrat oglasimo. Na praznik Marijinega spočetja smo imeli v šoli predavanje. Prišli so k nam gospod kaplan iz Šmartna in nas v marsičem poučili. — Izobraževalno društvo dobro napreduje, kakor tudi telovadni odsek Orel. Dobili smo društveno omaro, v kateri imamo že precejšnje število knjig. Tudi cerkveno petje v Javorju se je že veliko izboljšalo, odkar imamo pri nas g. organista Cerarja, ped katerega vodstvom se je oglasil že tudi parkrat moški zbor na koru, kar upamo, da se bo še večkrat. Še kaj drugih novic bi vam pisali, pa naj bo sedaj dovolj, drugič morda kaj več.

d št. Rupert. Občinskemu tajniku, ki je v »Slovenskem Domu« mislil napasti gospoda kaplana in vpije: »grdoba nemarna, dokaži mi svoje podlo in grdo obrekovanje«, bode že državni pravdnik povedal, kdo laže. Če so priče za ravnanje tajnikovo tukaj — le utajite, če morete! Nesramnega dopisuna pa le spravite v svoj žep! Se še vidimo! Bomo pa še povedali razne obljube, ki jih je storil gospod občinski tajnik v prid liberalni stranki. — Lažnjivci in obrekovalci v šentruperski fari so udarjeni z loparjem od lastnega pristaša v »Slovenskem Narodu«, kjer, dasi nerad, piše še precej resnično o mlekarni in pravi: »Temu možu se je priporočil gospod Štrajhar in uspel je, kajti le ta je izposloval pri ministru tako krasno podporo, da bo mle-

karna že prihodnje leto brez vsakega dolga.« Ali ste jo dobile, liberalne butice, od lastnega generala! Sicer je v onem dopisu sama nevoščljivost doma in zavijanje — a pozna se, da ga je spisal mož, ki bi rad grofu privoščil one tavzente in ki tudi sam rad kaj vzame. Služi tudi rad Nemcem, če ni drugače! — 30 kron so dobili Orli v podporo od nekega liberalca. Hvala!

d Drašiči. Občinski odbor v svoji seji dne 15. decembra 1911 soglasno izreka zaupnico Slovenski Ljudski Stranki, oziroma njenim poslancem ter zastopnikom dobro mislečega ljudstva. Zlasti njenemu načelniku dr. Ivanu Šustersiču, kakor tudi svojemu vrlemu in visoko spoštovanemu zastopniku tukajšnjega kmečkega ljudstva, Evgenu Jarcu, za njegov trud in požrtvovalnost pri delovanju za izposlovanje podpore vsled toče, katera je našo občino zadela dne 20. junija 1910 in 18. maja 1911.

Notranjske novice

n Črni vrh nad Idrijo. Hribovci smo, pa so vendar duhovi razburjeni. Smo seveda pred volitvami. Mi nismo izmed tistih, ki bi morali ob tla metati kako liberalno trdnjavo. Imeli smo namreč zadnja leta odbor, ki je stal odločno v taboru S. L. S. In prav zadovoljni smo bili z njim. Gospodarstvo sedanjega občinskega odbora se ne da primerjati s prejšnjim liberalno dobo. Seveda, častnih občanov nismo volili. V tem smo odzadaj za liberalci — pa ne na škodo občanov. Občinske volitve imamo v torek dne 19. decembra t. l. V nedeljo smo imeli izvrstno obiskan shod, na katerem smo postavili sledeče kandidate. A) Za podobčine: Črni vrh: Ivan Raznožnik, Črni vrh 37, namestnik Mikuz Franc, Trebče 45; Z a d l o g: Janez Tominc, Zadlog 30, namestnik Plešnar Janez, Zadlog 50; I d r i j s k i l o g: Tominc Jakob, Idrijski log 13, namestnik Janez Leskovec, Idrijski log 18; L o m e: Rudolf Gašper, Lome št. 17, namestnik Šemrl Franc, Lome 8; K a n j i d o l: Čuk Janez, Kanji dol 9, namestnik Furlan Janez št. 1; J a v o r n i k: Martin Čuk, Javornik 3, namestnik Rudolf Janez, Javornik št. 6. — B) V prvem razredu bomo volili sledeče može: 1. Jakob Čuk, Črni vrh št. 26. 2. Franc Habe, Zadlog št. 13. 3. Filip Rudolf, Črni vrh 16. 4. Jakob Tominec, Lome št. 6, namestnik Mikuz Jožef, Zadlog št. 1. C) II. razred: 1. Žigon Franc, Črni vrh 10. 2. Jožef Čuk, Predgrize št. 12. 3. Pirc Janez, Zadlog št. 4. 4. Majnik Andrej, Bela 10, namestnik Grom Fr., Predgrize 13. D) III. razred: 1. Štefan Trček, Strmec 7. 2. Jožef Šemrl, Malagora 10. 3. Anton Požnenel, Črni vrh 1. 4. Lampe Jakob, Idrijski log 13, namestnik Šulgaj Franc, Predgrize 34. — Črnovrški volilci! Zalostne spomine imate še od zadnje liberalne dobe. Lahko sodite, kje se dobro gospodarili. Kandidati, ki ste jih postavili na zadnjem shodu, so možje, do katerih imate ah-

ko zaupanje. Volite jih in sicer soglasno! Vsak razcepljen glas je plusk v vodo! Ne zaostanimo za drugimi poštenimi občinami! V slogi je moč, v edinstvi zmaga!

n Postojnska okolica. Volitve v postojnski občinski odbor so že minule. Kakor so se pa vršile, pa ni drugega kot teptanje postave, še bolj pa volilne prostosti in tajnosti. Za časa agitacije so postojnski liberalci vsacega obiskali, vse obetali. Kako drugače so se pa že vedli na dan volitve? Kako osorno so se obnašali celo pri komisiji nasproti našim volilcem? Nobeno pooblastilo ni bilo pravo. Pri pooblastilih, ki so bila lastnoročno podpisana, so zahtevali še dve priči. Pooblastila, pravilno podpisana od cerkvenih predstojnikov, niso zadostna. V brihtni glavi Lavrenčiča se je zasanjalo, da je treba poleg pooblastila, podpisanega od župnika in obeh ključarjev, še sejni sklep teh treh. Tako tlačansko zna delati le svobodomiseln liberalci v zadnjih zdihljajih. V imeniku so bili celo berači. Premnogo izkaznic se ni dostavilo v prave roke. Pri štetju pa so menda kar kovali novo postavo ter zametali naše glasove. Kakšni so bili njihovi volilci? Hraščani so se prav posebno odlikovali. Kar divjali so po Postojni s svojim vozom, tako, da so slednjič povozili neko žensko. Sedaj ti žejni volilci ne dajo miru ponoči poštenim možem. Gotovo se vsega tega uče v pipčarski družbi. Četudi je v Hraščah večina dobrih mož, se je vendar dalo mnogo jih strahovati od mogočnega Petra. Pa tudi Vdovč je pokazal svojo pravo barvo, s katero naj le preveč ne sili na dan, pa se raje spominja na Šmarjeto! Volilo se bo skoro gotovo še enkrat. Prav bi bilo, da bi oblast izpegljavo volitev vzela iz rok sebičnih liberalcev ter vse to delo izročila nepristranemu komisarju.

n Hrenovice. Volitve bodo dne 2. januarja 1912. Pripravimo se nanje! Vsak volilec naj skrbi, da gotovo dobi izkaznice in glasovnice v svoje roke. Vsak somišljenik Slovenske Ljudske Stranke naj šele tedaj napiše kandidata na svoje glasovnice, ko bodo objavljene. — Čuje se, da hoče zopet stara liberalna zlahta, da bi lahko delala po svoje, nakladala doklade. Tudi se že nekaj menijo o njihovem tajniku, kdo da bi bil. Pa tudi ta ne bi bil boljši od sedanjega, mogoče le malo mogočnejši. — Mi bomo že sami preskrbeli za red. Tajnik bo le tisti, ki bo redno in trezno delal. Pri dobrem tajniku pa je lahko vsakdo župan. Dozdaj so že prišli na dan nekateri grehi starega liberalnega gospodarstva. Kaj bi še vse prišlo na dan, če bi pregledali njih delo še za več let nazaj, ne vemo. Skušnja nas uči, da liberalci, če so sami gospodarji, delajo kar po svoje, pa naj bo to prav ali ne. Nasejalo se je v občini kup enorazrednih šol. Dobre, večje šole pa nimamo, ki bi bila edina koristna našim otrokom.

n Vipavski Orel priredi v nedeljo, dne 31. t. m. ob pol 5. uri popoldne v

telovadnici v »Tabru« javno telovadbo. Vabimo naše somišljenike in prijatelje, da posetijo to prireditev Orla. Ker je omejeno število sedežev in stojišč, zato se v ta namen izdajo vstopnice, brez katerih ni vstopa. Iste se dobe pri bratu Prelcu in bratu Silvestru. Vstop v vstopnico brezplačen. Zvečer pa ob 8. prirede Orla Silvestrov večer z jako zanimivim sporedom v mali dvorani nad kletjo. Vstop k istemu imajo samo društveniki in povabljeni. Med drugim je na sporedu igra (prizor), kplet, deklamacija, govor »starega leta« itd. pri pogrnenih mizah. Vabljeni naši prijatelji! Zdravi!

n Iz Hotedršice. Katoliško sloven. izob. društvo priredi na Silvestrov večer, to je dne 31. t. m., v svojih prostorih predavanje. Ker se bo gospod predavatelj pečal o tvarini, ki je dandanes zlasti pri nas velike važnosti, zato se vabijo vsi člani in prijatelji društva. Pričetek ob pol 8. uri zvečer. Društveni redni letni občni zbor za leto 1912 bo pa dne 7. januarja 1912, to je v nedeljo po svetih treh Kraljih. Vsi stari člani in tudi, kateri se na novo želite vpisati, ste ta dan povabljeni. Pričetek ob 3. uri popoldne. — Odbor.

n Vrhnika. Lepa in času primerna igra se nam zopet obeta. Na sv. Štefana večer uprizeri društvo rokodelskih pomočnikov božično igro v dveh dejanjih »Ob gozdnem znamenju«, ki nudi prijazno in v srce segajočo sliko iz domačega življenja. »Varuj se slabe družčine in ne pozabi vere svojih očetov!« to je glavna misel, ki preveva igro. — Ob tej priliki se uprizeri zopet »Tri sestres«, igra, ki je lansko leto nudila obilo zabave in smeha. — Kdor hoče preživeti en božični večer v prijetni družbi, naj ga ne zamudi!

n Iz Idrije. Pri zadnji občinski seji je bil pogovor o verouku na obrtni šoli. Znano je, da je povsod na Kranjskem upeljan, samo v Idriji ne. Zanimivo je, kako nasprotniki zagovarjajo svoje stališče. En odbornik je rekel, da ga ne potrebujejo, ker prav lahko z vajenci shajajo brez njega. Čudno je le, da on pri svojih lastnih otrocih ne more brez njega shajati. Že nekaj let sem pošilja svoje hčerke v samostanske šole. Torej za njegove hčere je potreben, za njegove vajence pa nepotreben. Drugi se je odrezal, da je v našem mestu manj pretepev kakor na deželi, kjer se ljudi sili v cerkev. Pozabil je pa na to, da ima Idrija kar dva policaja in štiri žandarje, po vrhtega pa še rudniška direkcija pazi na svoje ljudi. Hitro bi mu delo odpovedali, ako bi preveč rogovilil. In ker ima delavcev in prosilcev za delo na preostanek in to je obče znano, mora marsikateri pohlevno nastopati, da ga ne prime železna roka. Župan je pa izrazil bojazn, da bi veroučitelj po navodilih deželnega odbora tudi tirjal nedeljske maše in vajenci bi radi tega zamudili pouk v šoli. Ta strah je nepotreben in g. županu je gotovo naslednje znano. Že pred poldrugim letom so se o tem pogovarjali voditelj šole g. Novak in obrtni

nadzornik g. Šubic iz Ljubljane ter g. dekan. Sklenilo se je raditega prestaviti šolarske maše na 8 en četrt, torej četrt ure prej, kakor je sedaj, da bodo vajenci lahko zadostili svoji krščanski dolžnosti, a obenem tudi točno ob 9. uri v šoli, ko se pričinja šolski pouk. G. županu je gotovo že to naznanil gospod vodja Novak, ali je g. župan res tako kratkega spomina, ali je pri seji nalašč to zamolčal? Vsekako kaže, da naši nasprotniki iščejo jalovih razlogov za svoje postopanje. Najbrž se boje terorizma in obrekovanja gotovih ljudi v mestu. Že smo naznanili imena naših socialnih demokratov in odločnih liberalcev, ki imajo letos svoje hčere po samostanih v šolah. Torej le za svojo družino spoznajo, da je verouk nekaj potrebnega, za vajence pa, ki pridejo iz naših hribov, kjer niso zamogli dobiti dovolj verske podlage, pa bi bilo to škodljivo. Gotovo jim bo enkrat to v škodo, saj delavec, ki ni prepričan, da Boga ne bode goljufal, ki ga povsod vidi, bode tim preje goljufal mojstra, kterega lahko premoti. Spoznanje pa bode prepozno došlo.

n Dobrova, dne 17. decembra. Našim »Domoljubovim« naročnikom naj v ponos in daljno spodbudo povemo sledeče: Naša župnija, ki šteje le nekaj nad 2200 vseh prebivalcev, je imela v tem letu, ki se bliža že svojemu koncu, vsega skupaj 148 »Domoljubovih« naročnikov, in sicer: 146 njih je prejemale »Domoljuba« v skupnem zavitku, dva pa pod lastnim naslovom. To je gotovi dokaz, da so Dobrovčani zvesti in verni pristaši S. L. S. ter da ima ta zorna stranka pri nas tako močne, trdne in zdrave korenine, da je umirajoči liberalizem in najneumnejša stranka pod solncem, ki zove na ime socialna demokracija, nikdar ne bodeta izpodbila. Da se pa vrli Dobrovčani pred poštenim svetom še sijajneje pokažete kot vzorni, kremeniti verski in narodni značaji, ostanite vrlemu »Domoljubu« tudi v bodočem letu vsi dosedanji naročniki zvesti od prvega do zadnjega ter skrbite za to, da se oglasi poleg vas vsaj še toliko novih naročnikov na »Domoljuba«, da bomo mogli čez leto dni svetu javiti: 200 vzor mož, mladeničev, žen in deklet je bilo na lepi Dobrovi naročenih na »Domoljuba«. To bodi ponos in slava vsem za dobro in blago vnetim Dobrovčanom! »Domoljubove« naročnike pa prosimo, da naročnino izvolijo, kot po stari navadi, tudi za bodoče leto kolikor mogoče kmalu vplačati pri našem c. kr. poštnem uradu, da se takoj ob novem letu spravi vsa stvar v točni red. Vsem »Domoljubovim« naročnikom, kakor tudi vsem ostalim dobrim in odkritosrčnim Dobrovčanom veselo in srečno novo leto želi vaš stari in odkritosrčni Matija Rant.

n V št. Petru na Krasu je pri zadnjih občinskih volitvah dne 13. novembra sijajno zmagala S. L. S. Zares nerodna liberalna stranka tolaži se kakor povsod tudi pri nas s tem, da je vložila rekurz, katerega je tako krepko

kamor je bila gospodinja zavila ostale sladkarije in ga dal Jelici, rekoč: »Na, to vzemi za svoje male gospodične in jim daj jutri za zajtrk. Ali boš prišla zopet k meni?«

Jelica je seveda veselo pritrdila: »O, jutri pridem zopet«; mati pa je odvrnila: »Ne, tako pogosto Vas ne sme nadlegovati.«

»Bodite uverjeni, da mi nikakor ni v nadlego.« jo je takoj prekinil Milanovič. »Prosim dovolite ji, da pride kolikorkrat in kadarkoli hoče. Včasih bi sel z njo na izprehod in bi pazil nanjo, kakor če bi bila moje lastno dete.«

Pri tem svojem ognju je stopil za korak naprej; ko je pa videl, kako ga Vida začudeno in skoraj boječe gleda, se je plašno umaknil nazaj in s prisiljenim nasmehom na ustih hitro nadaljeval: »Že večkrat so se mi ljudje stajali zaradi moje velikanske ljubezni do otroka.«

Vida ni takoj odgovorila, ampak mu nekaj trenutkov nevrmično in kakor okamenela zrla v obraz. Nato je počasi umaknila oči, lice ji je prebledelo in šepetala je komaj slišno:

»Spominjate me na nekoga, ki mi je bil zelo, zelo drag. — Kolika podobnost se mnogokrat najde med glasovi!«

S temi besedami je kakor v neki omotici prišla Jelica za roko in stopila proti vratom. Deklica pa se je upirala in branila in žalostno vpila: »Moja gospodična mora z menoj in konj z vozom tudi.«

Milanovič je vzel irvače in jih nesel z njima do hišnih vrat, pred katerimi je obstal in gledal za odhajajočima; nato se je povrnil v sobo.

Minul je trenutek, pred katerim je prej trepetal. Gledal je v obraz svoji ženi in ona njemu, a ni ga spoznala. Nista mu pa ostala prikrita hipno presečenost in bojazen, ki sta se bila pojavila na njenem obličju pri njegovih prvih besedah, opazil je tudi, kako zamišljena je zapustila njegovo hišo. Toda vse to je le pričalo, da je imel njegov glas še nekoliko podobnosti z onim, ki je morda včasih Vido vznemirjal še v sanjah.

Zgodilo se je, po čemur je hrepenel, česar si je želel. Čas mu ni zastoj izpremenil obraza, trpljenje mu ni bilo zaman razoralo njegovih poez. Zopet je mogel pričeti življenjsko igro, kakor oni, ki prvič nastopi na gledališkem odru. Njegov raj mu je bil sicer zaklenjen, a smel je stati pred njega vrati in nepoznan čuti nad srečo in nesrečo onih, za katere edino je še bilo njegovo srce.

Svrtiznil se je sedaj s svojo usodo in tudi za cel svet bi ne bil hotel, da bi bilo srečanje z Vido izpadlo drugače — in vendar — Ko je bil zopet v svoji sobi, se je njegovim prsim izvil globok, bolesten vzdih in grenke solze gorja so se mu zalesketale v oči.

Da, težka, grenka je bila njegova usoda! Po neznosnem trpljenju preteklosti je končno našel obe bitji, ki sta bili po božji in človeški postavi njegova last, a našel samo, da je smel uživati

žrtev polno srečo, živeti v njuni bližini, a ostati zanj mrtev, kakor bi nad njegovim truplom valovali mrzi valovi neizmerne morja.

DVAINDVAJSETO POGLAVJE.

Zobozdravnik Štefič.

Trije dnevi so potekali, predno je Milanovič zopet mogel videti Jelico. Konečno jo je vendar zagledal nasproti svojemu oknu, ko se je na ulici igrala s punčiko in konjičem. Na njegov klic je pritekla tako urno, kakor bi bila čakala nalašč samo na to, in kmalu potem je hitela domov k mami po dovoljenje, da bi smela obiskati Milanoviča. Kmalu se je vrnila in ostala pri njem do večera.

Temu obisku so sledili še nadaljnji, enkrat zjutraj, drugič zopet popoldne. Jelica se je bila tako navadila, da je nazadnje ni bilo več mogoče prisiliti, da bi se bila igrala na domačem vrtu. Vedno je hotela biti na cesti, zlasti na cesti pred Milanovičevim stanovanjem, kjer se je navidezno ukvarjala z igračami, pri tem pa vedno skrivaj gledala proti njegovim oknom in čakala, kedaj jo pozove znani glas. Neradko se je tiho izmuznila materi in tekla k prijatelju, ki je imel vedno pripavljen zanj kak prigrizek, ji pripovedoval povesti in se igral z njo. Včasih jo je vzel seboj tudi na daljši sprehod in Jelica je tako brzo drobnela poleg njega in njena mala roka se je tako trdno oklepala Milanovičeve, kakor bi se bila poznala že celo življenje. Mnogokrat ju je privedla pot prav do male reke, ki je kake pol ure hoda od Zapolja valila svoje bistre valove v Adrijo. Tam v senci dreves je Milanovič legel v travo, deklica je pa tekaia okrog njega in t gala cvetice.

Za Milanoviča so bile to ure tihe, mirne sreče, in če bi ga ura v zapoljskem zvoniku ne bila opominjala k vrnitvi, bi bil najraje večno tako ležal.

Nekega dne, ko se je s hčerko vračal s takega sprehoda, ju je srečal gospod Štefič; a le pogledal ju je začudeno in šel dalje, ne da bi se dalje zanj zmenil. Jelica se je pa ob pogledu na svojega očma nekako boječe stisnila k svojemu prijatelju.

Milanovič je sedaj že poznal zobozdravnika, ker je imel priliko videti ga večkrat od blizu, in čim natančneje ga je opazoval, tem zopernejši mu je postajal in p epričal se je, da ni bila sodba gospe Zakotnikove o njem prav nič preostra. Vedno neznosnejši mu je bil ta človek, ki je sedaj opotekajoč se kolovratil po ulicah, sedaj zopet s svojo leno hojo, motnimi krvavimi pogledi in s svojo napol gosposko obnošeno obleko vzbujal pozornost mimoidočih.

Bilo je nekaj naravnega, da človek, kakor je bil Štefič, Milanoviča ni mogel umeti. Sam brez vsakega zanimanja za otroke, zato mu je tudi ta gospod Matko s svojo ljubeznijo do Jelice ostal uganka. Zastoj si je belil glavo, kdo in kaj naj bi bil novodošli tujec. Edina oseba v Zapolju, ki bi bila

to morda vedela, je bila gospa Zakotnikova, a ta se ga je tako t dovra no ogibala, da ni nikdar dobil prilike, da bi jo bil vprašal. Poskusil je nato izvedeti kaj pri t govcih, pri katerih je Milanovič kupoval; a ti so mu vedno povedati samo to, da je gospod Matko nekak čudak, ki pa mora imeti denar.

To zadnje ga je najbolj zanimalo. Od sedaj naprej mu ni bilo nič ljubše, kakor če je Jelica obiskovala svojega prijatelja. Grdi sebičnež se je pri tem nadejal dobička in je bil skoval v ta namen že cel načrt, katerega izvršitev je bil pa za enkrat še odložil, ker še ni bil prišel za to pravi čas. Pregovoril je tudi ženo, da ni nikoli b anila Jelici obiskovati Milanoviča, češ, prijazni sosedi bo že odslovili otroka, kadar mu bode v nadlego.

Umevno je samo po sebi, da se je Vidi dobro zdelo, da se Milanovič tako zanima za njeno Jelico. Zlasti pa ji je postal prijatelj njene hčerke drag zato, ker jo je njegov glas spominjal na dneve ubegle sreče. Od onega dne, ko se je bila z njim seznanila, se ji je že dvakrat sanjalo o umrlem soprogu. Sanje so bile sicer zmedene in nedoločne, a bile so vendar povod, da je od dne do dne postajala otožnejša in so se njene misli bolj kot kedaj mudile v preteklosti.

Dasi pa jo je čudovita podobnost glasu zelo vznemirjala in ji je ta glas neprestano zvenel po ušesih, vendar ni v njeni duši vstala nikdar niti najmanjša slutnja, da bi bil v resnici mogel stati pred njo in z njo govoriti mož, katerega ni njen duša nikoli gledal drugače kakor le na dnu morja. Taka ali podobna misel se ji tudi sploh ni mogla poroditi, kajti če bi bila imela le trohico upanja, da njen mož živi, tedaj bi bila z detetom vred raje lakote umrla, kakor pa se vdručič poročila. In na ta ko ak jo je zlasti spominjal glas gospoda Matka, in to je bilo predvsem, kar ji je težilo dušo. Kaj je imela od tega, da se je brez ljubezni, samo zaradi otroka zopet poročila? Potrta, z bolesto v srcu je zrla v bodočnost. Kaj bo enkrat z njenim otrokom? Kdo se bo zavzel zanj, ako bi Bog njo nagloma poklical s tega sveta? Upala je, da bo v svojem sedanjem možu našla podporo zase in za hčerko, a to upanje jo je kruto goljufalo.

Nekega dne naleti na cesti slučajno na gospo Zakotnikovo; ta jo nagovori in med drugim ji tudi pravi: »Veste, gospa Vida, jaz se nikakor ne morem dovolj načuditi, kako je naš novi stanovalec takoj prvi hip vzljubil vašo Jelico, tako da sedaj skoraj živeti ne more brez nje.«

»Da, imate popolnoma prav.« pritrđi Vida, »tudi meni ne gre to docela v glavo, a vendar sem že čula včasih o podobnih slučajih; so ljudje, ki pri prvem pogledu na tujega otroka občutijo toliko nagnjenje do njega, da se nikakor ne morejo od njega ločiti. In zakaj bi si tudi Jelica ne bila pridobila ljubezni gospoda Matka? Saj je ljubko dekletce, kajne?«

»Tudi jaz menim, da je, in lahko ste ponosni na tako dobro, ljubeznjivo dete,« je živahno pritrdila gospa Zakotnikova in takoj začela pripovedovati dolgo povest o neki bogati gospe, ki se je nekoč peljala mimo revne deklice, ki se je igrala v cestnem prahu; a to siromašno dete se ji je tako prikupilo, da jo je takoj vzela k sebi na voz. Z dekličinimi stariši se je pa pogodila tako, da jo je smela vzeti za svojo. »In iz beraškega otroka,« je končala svojo povest, »je postala dedinja velikanskega premoženja in se nazadnje poročila z bogatim baronom. Na to zgodbo sem večkrat mislila med tem časom, kajti prepričana sem, da bi bil gospod Matko zelo vesel in srečen, če bi smel malo Jelico vzeti kar k sebi in jo imeti kot svojo. Čujte, gospa Štefičeva, meni bi se to nikakor ne zdelo napačno. Kaj pravite k temu?«

»Ah, kaj vendar mislite, potem bi se morala ločiti za vedno od svojega otroka. Ne, tega mi srce ne pusti! Saj to je še moja edina tolažba na svetu! Če bi še dete izgubila, bi mi bilo obupati. Toda vsak dan prosim ljubelega Boga, da bi v slučaju, da umrjem, poslal moji Jelici prijatelja, kakor je gospod Matko, da bi zanjo skrbel, kadar bi mene več ne imela na zemlji.«

(Dalje prih.)

Božične misli.

Kmečki prijatelj z dežeje je poslal »Domoljuba« sledeče božično premišljevanje.

Komu je bil v prvi božični noči oznanjen prihod Odrešenikov? Komu je angelj govoril prijazne besede: »Ne bojte se, oznanjam vam veliko vese-

lje!«? Kdo je med vsemi prvi smel božje Dete pogledati, moliti? — Bili so to ubogi, pozabljeni pastirci, priprosti, pobožni kmetje.

V kraljevem mestu Jeruzalemu gori — to je samo dve uri proč od Betlehema, tam je bilo dosti imenitne, bogate, mogočne gospode. Kralj Herod je spal v svoji zlati postelji na mehkih perncah, toda angeljci ga niso zbudili v sveti noči; pustili so ga, da je naprej spal in smrčal. V Jeruzalemu je bilo dosti bogatinov, ki so ležali na svojih blagajnah, da bi pač nihče ne mogel do njihovega zlata, a če so tudi še tako trdo spali, angeljci jih niso zbudili in jih niso peljali k novorojenemu Kralju, ki ima vse bogastvo v svojih rokah. V Jeruzalemu je bilo polno ošabnih farizejev, ki niso več vedeli, kako bi bolj svoj nos vihali, dosti nadutih učenjakov, ki so od učenosti videli travo rasti, v katerih je kar vrelo od same prosvitljenosti, kakor spomladi vino v sodu. Toda angeljci niso priplavalj skozi njihova okna; pustili so jih dremati naprej. Vsa ta gospoda ni zvedela niti besedice o velikem čudežu in o preveliki sreči, ki se je tako tiho in tako blizo njih nastanila. V Jeruzalemu gori je morda čula kaka ničemurna, bogata gospa, ki je ravno likala svoje svilnate plašče in krila, pa ni ga bilo angeljca, ki bi se bil potrudil k njej in rekel: »Pridi in vzemi gorke odeje ter povij vanjo Kralja vseh Kraljev, ki tam dolj v Betlehemu zmrzuje.«

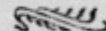
Angeljci so hiteli ven na polje k pastircem in kmetičem, ki so živeli revno in priprosto, ponižno in pobožno, ki so že dolgo hrepeneli po Izveličarju . . . Prav tako je dandanašnji. Tudi danes o Božiču Dete božje ne prihaja k ošabnim in mogočnim, ne k nadutim in prosvitljenim, ne k prevzet-

nim in svilenim goskam, ampak k ubogim in malim, k ponižnim in pobožnim, ki nosijo ljubezen in zvestobo do Gospoda v svojem srcu — k vsem, ki so dobre volje.

Zato, dragi moj kmetič, če tudi malo razumeš o posvetni modrosti in učenosti, če imaš tudi revno in slabo suknjico, morda ne žlice zabele in posodice moke pod streho, — če se pa ponižno oklepaš svojega Gospoda, potem pride o Božiču posebno rad ravno v tvoje srce in prinaša s seboj cela nebesa, polna luči in veselja. — Pa če ti je prav posebno hudo, pojdi k jaslicam in poglej nekoliko vanje. Tu ne vidiš nobene zlate zibelke in mehke postelje, nobene svilene odeje in srajčice; pač pa revščino, da se Bogu usmili. Tako beraško reven kot božje Dete, še davno nisi. In zraven jaslic sedi sveta Deva v tankem ponošenem krilcu in trepete od mraza; vse, kar ima, ima zavezano v culico. Sveti Jožef je svoj edini plašč razgrnil čez jasli in če še tako išče po svojih žepih, ne najde ne enega beliča; trije najsvetejši ljudje morajo živeti od miloščine, katero jim prinašajo pastirci. In nikogar izmed bogatinov ne pokliče božje Dete, ampak samo pastirce, ki so tako revni kakor ono samo. — Glej tako rad ima Bog revščino in revne ljudi.

Toda imeti moraš tudi zaupanje na Boga. Ako mu o Božiču prav na široko odpreš svoje srce in mu potožiš svoje reve in nadloge, morda ti pošlje svoje angele, ki ti ne bodo napolnili samo tvojega srca z veseljem, ampak tudi tvojo hišo z blagoslovom.

Ravno s potrpežljivim prenašanjem svoje revščine si lahko v veselih postaviš svoj domek, katerega ti nihče ne more več vzeti. To je plačilo božičnega Deteta.

RAZGLLED PO DOMOVINI

Vsem cenjenim

DOPIŠNIKOM IN NAROČNIKOM
»DOMOLJUBOVIM«

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

želita

uredništvo in upravništvo.

Koliko novih naročnikov na »Domoljuba« si že dobil? Vsak resničen prijatelj našega ljudstva porabi božični in novoletni čas za to, da dela gaz katoliškemu časopisu tja, kjer ga še ni. Prepričani smo, da s tem napravi največ veselja božičnemu Detetu. Zato na delo tudi letos; naj ne bo hiše, kjer ne bi prejimali in radi gledali tedenskega gosta »Domoljuba«! Cena listu ostane kljub splošnemu podraženju dela in materiala nespremenjena, namreč 3 K za

celo leto, 1 K 50 vin. za pol leta. Naročniki v Nemčiji plačajo 4 K, v ostalih zunanjih državah in v Ameriki pa 6 kron.

Za ljubljanskega župana je bil v ponedeljek, dne 18. decembra, izvoljen od 45 odbornikov s 23 liberalnimi glasovi advokat dr. Ivan Tavčar. Kakor je razvidno iz števila oddanih glasov, je vmes tudi glas župana samega, ki je tedaj volil samega sebe.

Ljudski oder ponovi na sv. Štefana dan že dvakrat dobro uspelo svetopisemsko igro »Mati svetega veselja« pri znižanih cenah.

Podeljena je župnija Šturije č. gospodu Mihaelu Kmet, kaplanu v št. Juriju pri Kranju.

Upravništvu namenjene pošiljatve, kot naročnina, reklamacije, premembe naslovov, naznanila novih naročnikov in drugo

naj se naslavlja vedno le na upravo »Domoljuba« in ne na posamezne osebe, ker se more le v tem slučaju zagotoviti pravilna in nagla rešitev.

Kako se reklamira? Semtertje se prigodi, da naročnik ne prejme svojega časopisa, akoravno ga je pošteno plačal. Vzrok za to so različni; velikrat se pretrga in izgubi ovojni pas in pošta ne ve, komu naj dostavi list; včasih pošta pomotoma zapele časnike v drug kraj, itd.; tudi pri upravi sami niso popolnoma izključene pomote, ker delamo pač povsodi le zmoljivi ljudje. V vsakem takem slučaju naj naročnik takoj reklamira. Navpiše naj na četrtinko pole papirja te-le besede: »Podpisani nisem prejel zadnje številke.« Potem naj se zapiše natančen naslov, pod katerim redno prejema list; to pisemce naj se nato zgane in zapiše zunaj: »Uprava

Ozirala se je tja proti severu, kjer so se videli nerazločni obrisi sivih gora in želela si je, da bi bila ptič in na lahnik krilih odplavala tja daleč proti domu, ki bi ga ne zapustila nikoli več, čakala bi v mirnem gorskem kraju, dokler bi ne prišla poslanka božja, bela smrt in jo odpeljala v domovino, boljše in lepšo.

Nekega večera sta sedela s sinom in mati mu je zopet tožila, da ji je dolg čas pri tej brezdelnosti in izrazila je željo, da bi zapustila mesto. Sin ji je sicer izpočetka branil in ji prigovarjal, toda zaman, vdati se je moral in sklenila sta, da mati v par dneh odide.

Vrtunka je postala veselejša, saj sedaj je vedela, da bo kmalu končano to mestno življenje, ki je naenkrat izgubilo vso mikavnost zanjo, štela je ure, toda čas le ni hotel naprej, kakor si je ona želela. Vedno večkrat se je ozirala proti severu, proti onim goram, o katerih je mislila, da obdajajo domačo vas in končno je le prišel zaželjeni dan odhoda.

Počasi sta stopala Vrtunka in sin proti kolodvoru. Govorila nista veliko, ker ločitev je bila obema težka. Žal je že bilo skoro stari mamici, da je tako hitro zapustila sina, toda mesto ji je postalo neznosno in morala je iti proč. Na kolodvoru ji je sin izročil pozdrave na vse domače, stisnila sta si roke in materi je postalo oko rosno.

»Pa kmalu nas pridi kaj obiskat,« več ni mogla govoriti in stopila je v železni voz. Zapiskal je vlak ravno tako kot onikrat, ko se je odpeljala od doma, skozi okno je še pomigala z robcem v zadnji pozdrav in izpred oči ji je izgubil kolodvor in sin.

Švigali so mimo nje gozdovi, travniki, polja in obrisi sivih gora so postajali razločnejši, na najvišjih gorah se je še lesketal sneg v solnčnih žarkih. Nestrpno je čakala trenutka, ko obstoji vlak in bo stopila zopet na domačo zemljo. Vse predolgo ji je trajala vožnja, ona si je želela, da bi bila že doma pri vnukih.

Zabrlizgal je končno vlak, zaškripala so kolesa, vozovi so se potresli in vlak je obstal pred kolodvorom.

Vzela je malo culico in s smehom stopila iz voza. Še pol ure in doma bo. Podvizala je korake in kmalu je prišla iz vasi. Tukaj ji je bilo vse znano! Gledala je visoke gore, kakor mlada dedkica je stopala po ozki poti med cvetočimi travniki in valujočim žitom. Njeno srce pa se je radovalo, saj je bila zopet v prosti naravi, dihala je sveži zrak, ki je samo med gorami. Smehljala se je mamica ob pogledu na polja, zdelo se ji je, da jo vse pozdravlja in šudila se je svoji nepremišljenosti in slepoti, da je sploh mogla zapustiti ta kraj, ki je vendar lepši in prijaznejši kot mesto z vsem svojim razkošjem in bogastvom.

Ze je videla mali zvonik vaške cerkve, ki se je dvigal nad nizkimi hišami, še nekoliko in prikazala se je domača hiša, obdana z velikimi drevesi.

Najrajše bi zavpila in stekla, toda od nagle hoje je bila utrujena. Že je slišala glas gospodarjev, ki je nekaj ukazoval in naenkrat se pokažejo tri glavice izza plotu, bili so vnuki. Krik in že so stekli nasproti mamici, ki se je po dolgem času vračala domov. Janezek in Tonček sta bila prva pri mamici, skakala veselja krog nje in gledala, kdaj bo mamica dala kaj sladkega, ker brez nič gotovo ni prišla iz mesta. Končno je pritekla še Anica vsa zasopla, lice ji je bilo rdeče in veter se je poigraval z mehkiimi zlatimi lasmi. Mamica jo je vzela v naročje, poljubila jo iskreno, saj sedaj je bila doma in imela je pri sebi Anico, svojo ljubljeno. Prišli so do hiše. Sin je stal na pragu, smehljal se in podal materi roko.

»No, ali nam bodete še kdaj ušli v mesto?«

»Nikoli več!«

In Vrtunka se je držala svojega sklepa.

O trgovskih družbah in o zadrugah

Vse naše gospodarstvo se giblje nekako v dveh smereh. Ljudje pridelujejo blago v prvi vrsti zase, za svoje lastne potrebe, ali pa zato, da ga prodajajo drugim, da ž njim trgujejo. Razumljivo je, da se je prej, ko še nista bile kultura in tehnika tako razvite, kot dandanes, vršila vsa trgovina v primeroma malem obsegu. Šele moderna prometna sredstva, razne tehnične iznajdbe in druge ugodnosti so dvignile veliko industrijo, posebno kolonialno poljedelstvo in s tem tudi trgovino, ki zavzema danes že prvenstvo v gospodarskem življenju Severne Amerike in velikega dela zahodne Evrope.

Bolj, kot kje drugje pa je potreba za trgovanje denarja. Posebno večja trgovska podjetja rabijo velikega kapitala, ki ga včasih posameznik ne zmore. Zato se več ljudi združi, da s skupnim premoženjem dosežejo to, kar enemu ni mogoče. Na ta način so nastale trgovske družbe. Njihov namen je torej trgovanje in sicer s pomočjo skupnega kapitala družabnikov in pod skupno firmo (trgovskim naslovom). H trgovskim poslom pa ne prištevamo samo kupčevanja v ožjem bismenu besede, marveč tudi prevažanje blaga in ljudi potom železnic in parnikov, shranjevanje blaga v skladiščih, dalje veliko industrijo, ki se peča s pridobivanjem, s predelavo in obdelavo blaga. Pa tudi posredovanje denarnega prometa, ki se pečajo ž njim banke, spada h trgovskim poslom.

Ker so torej trgovske družbe osnovane na skupnem trgovskem imetju družabnikov, mora biti predvsem jasno, kake da so posamezne družbe in kakšne pravice in dolžnosti imajo člani do njih. Tu gre za to, kako jamčijo družabniki za obveznosti (dolgove) družbe. V tem oziru so družbe različne druga od druge, kajti, nekatere slone

na omejenem, druge na neomejenem jamstvu, zopet druge pa deloma na omejenem, deloma na neomejenem jamstvu svojih članov.

Koristi trgovskega kredita in varnost zahtevajo, da se vsakdo lahko takoj prepriča, na kakih nogah da stoji kako podjetje in kdo je njegov lastnik. Temu namenu služi trgovski register, t. j. nekaka javna knjiga, slična zemljiški knjigi, kamor zapisujejo trgovska sodišča (pri nas deželna in okrožna sodišča) potrebne podatke vseh trgovskih podjetij svojega okoliša.

Naše trgovsko pravo, ki sloni v prvi vrsti na trgovskem zakoniku iz leta 1862., pozna sledeče trgovske družbe: javno trgovsko družbo, komanditno družbo, komanditno delniško družbo in delniško družbo. Najnovejša trgovska družba iz leta 1906. pa je družba z omejeno zavezo. Razberimo torej v glavnih potezah bistvo teh družb. Kar jih loči, je predvsem način jamstva njihovih članov za obveznosti družbe.

Glavni znak javne družbe je neomejeno in solidarično jamstvo vseh družabnikov. Za obveznosti javne družbe jamčijo torej vsi njeni člani z vsem svojim premoženjem in ne samo z ono vsoto, s katero so pristopili k družbi in sicer še pet let po svojem izstopu iz družbe ali pa po njeni razdružitvi.

Solidarično ali nerazdelno jamstvo pa pomeni, da je vsak javen družabnik dolžan izpolniti vse obveznosti družbe. Ker jamčijo člani tudi direktno, sme tedaj upnik prijeti vsakega javnega družabnika, katerega koli hoče in sme od njega izterjati vso terjatev, ki jo ima pri družbi. Če se otvori konkurz nad premoženjem družbe, se zgodi isto tudi z imetjem vsakega javnega družabnika.

Vsak javen družabnik sme zastopati svojo družbo na zunaj, t. j. pred sodiščem ali pa pri kupcih. Navadno se pa poveri ta posel samo gotovim članom. O medsebojnem razmerju sklepajo člani sami. Ti lahko uredijo določbe o izstopu in vstopu članov, o vplačilu vlog, o razdelitvi dobička in izgube popolnoma po svoji volji. Da se lahko vsakdo prepriča, kdo da je član kake javne družbe, se morajo vsi družabniki sodišču javiti. Firma, ki mora biti v nji označeno ime vsaj enega javnega člana s pridevkom »in tovariši« (ali & Comp.) se zabeleži v trgovski register.

O komanditni družbi govorimo tedaj, če se trgovanje pod skupno firmo udeležujejo ne kateri družabniki z vsem svojim premoženjem, drugi pa samo z neko gotovo vsoto ali vlogo. Pri tej družbi imamo dvoje vrst članov. Prva vrsta družabnikov jamči neomejeno, z vsem svojim imetjem. Ker njih jamstvo za obveznosti družbe ni omejeno na vloženi kapital, ampak ga morajo v slučaju potrebe dopolniti še z ostalim svojim premoženjem, imenujemo to vrsto neomejenih članov dopolnilne ali komplementarne člane. Njihovo stali-

še je popolnoma enako stališču javnih družabnikov. Ostali člani komanditne družbe, ki jih zovemo komanditiste, pa jamčijo omejeno, torej samo z določeno svoto, s katero so pristopili k družbi, toda solidarično s prvimi ter direktno. Potemtakem se noben komanditist ne more izgovarjati, češ, da naj pokrijejo obveznosti družbe najprej javni člani. Tudi pri tej družbi jamčijo vsi člani brez izjeme še pet let po svojem izstopu ali po razd. užitvi.

Ni treba, da bi bile vloge vseh komanditistov enake. Ta lahko vloži več, drugi manj. Vsak član dobi od svoje vloge gotove obresti. Dobiček ima družba tedaj, ako ji poleg poslovnih stroškov in izplačila obresti svojim članom še kaj preostane. Družbine posle vodijo komplementarni člani, dočim gre komanditistom le kontrola nad njihovim poslovanjem. V firmi komanditne družbe mora biti ime vsaj enega izmed neomejenih članov. Sodišče vodi seznam vseh članov in vlog komanditistov.

Posebna vrsta komanditne družbe je komanditna delniška družba. Loči se od prve v tem, da je kapital, ki ga vložijo komanditisti, razdeljen v delnice (akcije). Ker se dajo njene delnice prenesti na druge osebe, je s tem izmenjava članov kom. deln. družbe olajšana, kar daje tej družbi prednost pred komanditno družbo. Na drugi strani je pa zopet ustanovitev te družbe odvisna od privoljenja politične oblasti, česar pri prvih dveh družbah ni potreba. Glede jamstva in pravic članov velja za komanditno deln. družbo isto, kar za komanditno družbo. Komanditni delničarji jamčijo samo s svojimi delnicami, in sicer indirektno, t. j. odgovorni so le napram družbi, kajti le družba jih more prisiliti, da vplačajo svojo delnico, ne pa njen upnik. Komplementarni člani jamčijo pa neomejeno. Vse posle vodijo tudi tu komplementarni. Komanditisti si izvolijo v svrhu kontrole iz svoje srede nadzorstvo, ki pazi na poslovanje družbe, pregleduje račune in blagajno ter poroča o vsem tem na občnem zboru komanditistov.

Najbolj razširjena trgovska družba, ki jo srečujemo pri nas, je delniška (ali akcijska) družba. Ves njen trgovski kapital je razdeljen v enake dele, ki se imenujejo delnice ali akcije. Kdor želi postati član delniške družbe, vplača ali pa obljubi, da bo vplačal znesek za eno ali več delnic in prejme na to nekako listino, v kateri mu družba zagotavlja vse pravice svojih delničarjev. Vsi člani akcijske družbe jamčijo omejeno, t. j. samo do tiste vsote, kolikor znašajo njih akcije. V najslabšem slučaju pridejo torej akcionarji k večjemu ob vse svoje delnice, kar se pa le redko zgodi, ker se izguba razdeli v enaki meri na vse delnice.

Družbin organ, ki vodi vse poslovanje in zastopa družbo na zunaj, je načelstvo. Predvsem mora ono

skrbeti za pravilno knjigovodstvo in predložiti občnemu zboru akcionarjev sklepne račune. Če bi se prvotni delniški kapital zmanjšal vsled izgub za več, kot za polovico, mora načelstvo o tem takoj obvestiti občni zbor in politično oblast. Za natančno izpolnitev svojih dolžnosti so člani načelstva odgovorni z vsem svojim premoženjem in se morajo njihova imena zabeležiti v trgovski register.

Svoje pravice izvršujejo akcionarji na občnih zbora družbe. Vsaka delnica daje pravico do enega glasu. Tu pretresajo poročila načelstva, pregledujejo račune, določajo o razdelitvi dobička (dividend) in izgube in volijo različne družbine organe. Nekatere delniške družbe izvolijo tudi nekako nadzorstvo, ki naj stalno pazi na poslovanje načelstva in o vsem obveščena delničarje. Načelstvo se imenuje ponekod tudi upravni svet ali ravnateljstvo. V firmi akcijske družbe ne sme biti nobenega imena akcionarjev. Ta je povzeta iz stroke, s katero se peča družba in ima pridevek »delniška družba«.

Vsak delničar lahko odstopi svojo delnico kakor drugi osebi, kar pa mora vselej zabeležiti (ali indosirati) na delnici sami, če se je ta glasila na njegovo ime. Umljivo je, da se delnice, ki prinašajo velikih obresti ali dividend, kaj lahko razpečajo. Za posebno obrestonosne delnice se ljudje kar pulijo in vsakdo plača rad zanjo veliko več, kot pa znaša njena prvotna ali nominalna vrednost. Kupna cena delnic je torej odvisna od najrazličnejših zunanjih razmer, ki vplivajo na trgovsko življenje. Spekulacije v vrednostnimi papirji, kamor prištevamo tudi delnice, se vrše na borzah. Tudi za osnovanje akcijske družbe je treba dovolitve deželne vlade.

Najnovejša, pa še malo razširjena trgovska družba je družba z omejeno zavezo. Ime samo že pove, da jamčijo vsi družabniki omejeno, torej samo s svojimi vlogami. Razvijajoče se trgovsko življenje je potrebovalo novo družbo, ki bi bila neodvisna od privoljenja političnih oblasti, pa obenem onemogočila razne mahinacije poslovočnih organov družbe. Zato je treba za vse važnejše sklepe privoljenja občnega zbora vseh družabnikov. Temu namenu odgovarja imenovana družba. Vsak njen član sme imeti samo po en poslovni delež, ki ga pa more prenesti na kako drugo osebo samo potem notarskega akta. Posle vodijo izvoljeni poslovodje. Če je osnovni kapital večji kot en milijon kron, si mora družba izbrati tudi še nadzorstvo. Vidi se, da se hoče nova družba izogniti vsemu, kar je pri akcijski družbi slabega, t. j. prevelika polnomoč načelstva in nemoten prenos delnic.

Trgovske družbe pospešujejo v prvi vrsti zbiranje velikega kapitala v rokah par oseb. Iščejo torej izključno dobička zase. Veliki kapital koristi v splošnogospodarskem oziru sicer tudi širšim slojem ljudstva, posebno delav-

skim, ker jim pomaga do kruha, državi pa daje davkov. Ker si pa velepodjetja osvajajo obrt za obrtjo, grozi v tem velika nevarnost obrtnemu stanu, ki ne vzdrži silne konkurence in mora tedaj propadati. Vsi producentje, najsi bo kmet ali obrtnik, izgube vsled spekulacij velekapitala dobe del svojega poštenega zaslužka. Najbolj si je pa ta zaslužnil konsumenta, zlasti v velikih mestih, ki mu je izročen na milost in nemilost.

Da se ta v gospodarskem in socialnem oziru škodljiva stran velikega kapitala in njegovih pomočnikov vsaj zmanjša, ker odpraviti je ne bo mogoče, je treba samopomoči. Ta pa je samo v organizaciji nižjih stanov. Zadrugištvo je edino sredstvo, s katerim se da izločiti škodljivi vpliv bogatih prekupcev in zaježiti samovelja velepodjetnikov. V Avstriji imamo zadrugišno postavo iz leta 1873.

Kaj so torej zadruge? Zadruge so društva, ki hočejo svojim članom pomagati do boljših gospodarskih razmer, oziroma pospeševati njihovo pridobitnost, in sicer s tem, da skupno upravljajo posle svojih članov ali pa da jim podeljujejo kredit ali posojila. Zato razločujemo gospodarske in pridobitne zadruge. Gospodarske so n. pr. poljedelske zadruge ali skladišča: konsumna društva, zad. užne posojilnice; pridobitne so pa predvsem obrtne zadruge. Kmet in obrtnik prodasta, če sta organizovana v zadrugah, veliko lažje in boljše svoje pridelke in izdelke. Direktna skupna prodaja blaga, ki jo vrše zadruga, ohrani producentom tisti dobiček, ki bi ga drugače vtaknil v žep kak prekupec. Na drugi strani pridejo zopet konsumentje le potom zadrug do dobrega in cenenega blaga. Konsumne zadruge nakupujejo potrebščin za svoje člane direktno pri producentih, kjer jih dobe po boljši ceni, kot pa n. pr. pri kakem veletržcu. Zadruge so torej nekaka organizovana protisila proti izkoriščanju ljudstva od strani velikega kapitala.

Naša zadrugišna postava razločuje zadruge z neomejenim in z omejenim jamstvom. Pri zadrugi z neomejeno zavezo jamči vsak njen član za obveznosti (dolgove) zadruga solidarično z vsem svojim premoženjem, pri drugih pa samo omejeno, t. j. s svojim deležem in poleg tega vsaj še z enim nadaljnim takim zneskom. Če znašajo torej posamezni deleži kake zadruga z omejeno zavezo recimo deset kron, tedaj jamči vsak zadrugišnik s svojim deležem in poleg tega še za nadaljnih deset kron (torej dvakratno jamstvo). Zadruga pa smejo v svojih pravilih določiti tudi višje jamstvo.

Kakor vse trgovske družbe, tako morajo tudi zadruga biti vpisane ali registrovane v zadrugišnem registru ki ga vodijo deželna in okrožna kot trgovska sodišča. V firmi zadrug ne sme biti imena zadrugišnikov. Ta je povzeta iz stroke, s katero se peča zadruga in

»Domoljuba« v Ljubljani. Časniška reklamacija, in odda brez vsake znamke na bližnji pošti.

Stolni prošt celovski dr. Müller umrl. V Celovcu je v petek, dne 15. t. m. umrl stolni prošt preč. g. dr. Müller. Pogreb je bil v nedeljo ob 3. uri popoldne. Pokojni prošt je bil zaveden Slovenec, ki je podpiral po svojih močeh slovensko stvar na Koroškem. P. v m.!

Praznik sv. Štefana. Rimski papež Pij X. je na prošnjo avstrijskih škofov določil, da ostane letos dan sv. Štefana zapovedan praznik. Nove določbe glede praznikov dobe veljavo šele v prihodnjem letu, kar bo duhovščina ljudstvu oznanila, ko dobi od preč. ordinarijata navodila.

Slovenska zmagá na Koroškem. Pri občinskih volitvah v Lipi nad Vrbo na Koroškem so zmagali Slovenci. Med koroškimi Slovenci vlada veselje nad to zmago, ker je ta občina na narodno zelo ogroženem kraju.

Pazniki ljubljanskega užitninskega zakupa so dobili novo uradno obleko, ki je lična. Nadpazniki imajo srebrne našive na rokavih.

V pijanosti utonil. V soboto, dne 9. t. m. so našli v potoku Zgoša 28 letnega Ivana Pogačar iz Zgoš, okraj Radovljica. Baje je padel v pijanosti v vodo in utonil.

Zločin ali samoumor? Dne 13. t. m. ponoči so našli na progi državne železnice pri Vižmarjih truplo nekega neznanega mladega človeka, katerega je povozil vlak, ki pride v Ljubljano pred polnočjo. Poleg trupla je ležala prazna denarnica, klobuka pa ni bilo nikjer. Se je li tu zgodil zločin ali samoumor, se bode šele dognalo.

Celovška občina in prodaja premoža. Celovška občina je dobila večjo množino premoža, katerega bo prodajala občinstvu v množini 50 do 500 kilogramov za ceno 2 K 70 vinarjev za 100 kg. V Ljubljani seve ne mislijo na kaj takega, ker znajo drugače reševati draginjsko vprašanje.

Kobila ga je poškovala. Ponikvar Jožef, posestnik na Karolinski zemlji, je kupil ali zamenjal hudo kobilo. Te dni pa se je kobila splašila in gospodarja precej poškovala po obrazu. Moža so morali prepeljati v deželno bolnico.

V valovih Save je izginila dne 11. t. m. med 2. in pol 3. uró popoldne pri Tomačevem neka deklica, katera je imela rdečo jopico, sivo čepico in pelerino. Navedena je 14 letna učenka Gabrijele Japelj iz Ljubljane, katera se od takrat pogreša. Nesrečnice doslej še niso potegnili iz vode, ker je kalna in preveč narasla.

Življenje je rešil v Slovenji Bistrici nek Bežus petletnemu dečku Francu Kandlerju, ki je padel z brvi v bistriški potok. Ležal je nezavesten v potoku; spravil ga je zopet k življenju.

Ponarejena poštno-hranilnična knjižica. Pred kratkim je prišel k poštnemu uradu v Gornjem gradu mož, ki je hotel s hranilno knjižico na ime Valentin Puc 40 K dvigniti. Knjižica je izkazovala 400 kron. Na pošti so jo pa spoznali kot ponarejeno in dognali, da je bila v resnici vložena le vsota 4 K. Ko je ponarejevalec videl, da se mu goljufija ni posrečila, jo je odkuril.

Novoletna darila. Kdor hoče svojim domačim in prijateljem res kaj

primerne in koristnega podariti za novo leto, naj poprej pregleda obširen cenik domače trvdke H. Suttner. Dobi ga vsak zastoj in poštne prost. Nasloviti se pa mora H. Suttner, Ljubljana 1.

Nabiralnik vlomil. Dne 14. t. m. je bil v cerkvi v Šmarju okolu 12. ure opoldne s silo vlomljen nabiralnik ter iz njega denar pobran. Organist je videl nekega človeka v cerkvi, katerega je zasledoval. To je tat opazil in se skril v kuhinji Skubiceve gostilne v Cikavi. Pri nabiralniku se je našla železna iglica in 36 h, ki so bili raztreseni po tleh. Orožniki so storilca prijeli in dognali, da se piše osumljenec France Tišelj, je kovaški pomočnik, doma iz Podgore. Denarja ni imel več pri sebi.

Železniških delavnic v Spod. šiški še ne bo. Tržaško ravnateljstvo v Trstu odda zemljišča, kupljena za zgradbo železniških delavnic, v zakup za leto 1912. Iz tega je razvidno, da železniška uprava prihodnje leto še ne namerava začeti z zgradbami.

Umrli Slovenci v Ameriki. V Clevelandu je nagloma umrl rojak Andrej Kovač, v Collinwoodu pa Franc Kraševac, star 28 let. Doma sta oba iz Grahovega pri Rakeku. Alojzija Smoleja, brata g. župnika J. Smoleja, je povozil vlak.

»Mati svetega veselja«, globoko zasnovana svetopisemska igra, je ravno kar izšla in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani; cena 1 K 10 h, v platno vezana 2 K. Opozarjamo vse, ki se nameravajo predstav udeležiti, da igro poprej preberejo, ker bodo lažje umeli njeno lepoto.

Kdor hoče razveseliti svojo ženo, hčerko ali sorodnico s koristnim božičnim darilom, naj ji kupi novo knjigo »Slovenska kuharica« S. M. Felicite Kalinšek ali pa »Gospodinjstvo« S. M. Lidvine Purgaj.

Ustanovo letnih 600 K za slušatelje visoke šole za živnozdravništvo na Dunaju ima c. kr. kmetijska družba od c. kr. kmetijskega ministrstva za enega dijaka s Kranjskega na tej visoki šoli. Ta ustanova bo koncem tekočega zimskega semestra 1911/12 prosta in jo tedaj družba odda pričeniš z polletnim semestrom. Prosilci, ki so že vpisani kot redni slušatelji na visoki šoli za živnozdravništvo na Dunaju, ki so rojeni Kranjci in se zavežejo službovati kot živnozdravniki na Kranjskem, naj svoje prošnje vložijo do 15. januarja 1912 pri glavnem odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Živinorejski tečaj za kmečke posestnike in njih sinove. Deželni odbor kranjski priredi od 15. januarja do 15. aprila 1912 na mlekarški šoli na Vrhnikih tečaj za kmečke posestnike in njihove sinove v svrhu izobrazbe za prvo pomoč v sili in za pomočnike pri porodu goveje živine. Sprejemajo se samostojni kmečki posestniki in njih sinovi, ki so prekoračili vsaj 20. leto. Prednost imajo oni, ki so obiskovali deželno kmetijsko šolo na Grmu, kak

mlekarški ali pa živinorejski tečaj. — Hrano bo preskrbovala gospodinjska šola na Vrhnikih za znesek 1 K od dneva in osebe. Sprejme so k večjem deset učencev, katerim bo deželni odbor za oskrbo dajal mesečno po 15 kron. Učenci bodo stanovali v mlekarški šoli, v kolikor je tam prostora na razpolago. Prošnje je vlagati na deželni odbor v Ljubljani do najkasneje 31. decembra 1911.

Zaupniki S. L. S.!

Zborovanje **zaupnikov S. L. S.** se vrši v Ljubljani v četrtek 4. jan. 1912. ob 9. uri dop. v veliki dvorani hotela „Union“ (vhod iz Frančiškanske ul. 2) s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo vodstva.
2. Volitev načelnika in vodstva S. L. S.
3. Slučajnosti.

Udeležite se shoda polnoštevno. Če bi se koga pomotoma prezrlo ali bi se sicer pojavil kak nedostatek pri vabljenju, se je obrniti na tajništvo S. L. S., Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, II. nad.

Ameriški zdravnik Dr. Le Fèvre sporoča naslednje: Naravna Franc Jožef-ova grenčica je pri zaprtjih za časa nosečnosti čudežno uplivala. »Franc Jožef-ova« voda je onemogočila nadaljno bruhanje in je držala čreva cel čas nosečnosti v normalnem stanju. 13

Dobra misel, sirolin »Roche« rabiti, je že mnogo ljudi rešil pljučnih boleznih, boleznih v grlu in sluznicah, ter drugih hudih in življenja nevarnih boleznih sopol. Glej oglas!

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Črnuče. V nedeljo je bil javen shod Slovenske Ljudske Stranke na Črnučah. Govorila sta urednika gg. Moškerc in Krhne. Prvi nam je naslikal soc. demokratsko stranko, kakršna se dela in kakršna v resnici je. Dela se prijateljico in edino rešiteljico delavstva, ki mu bo dala paradiz na tem svetu, v resnici pa to ni delavska, ampak najhujša protiverska stranka. Izgled sta nam oba Kristana v Ljubljani, ki sta v resnici odpadla od vere. Cilji soc. demokracije so, cerkve podreti, duhovnike poklati, kakor v Barceloni in na Portugalskem. Strašne so besede, ki jih bomo tu zapisali, ali soc. demokrati so jih res zapisali in verujejo v nje: »Prej ne bo sroče in miru na svetu, soc. demokratskega paradiza, dokler ne bo s črevi zadnjega farja obešen zadnji kralj ali cesar! In takim grozovitim ljudem naj bi naši železničarji, naši delavci napravili veselje, da bi volili proti župniku? Nemogoče! — G. Kerhne pa je v kratkem povdaril uspešno in blagotvorno delo Slovenske Ljudske Stranke na kulturnem (izobraževalnem) in gospodarskem polju. Oba govornika sta priporočala in izražala upanje, da pošten in razsodni črnuški občani ne bodo pri občinskih volitvah in nikoli napravili Črnučam te sramote, da bi potegnili z groznimi soc. demokrati, ampak vedno volili le može Slovenske Ljudske Stranke. Mnogoštevilni navzoči so pritrldili govornikom z živahnim ploskanjem in navdušenimi živioklici. — Ko je domači gospod župnik še enkrat spregovoril nekaj navduševalnih besed za Slovensko Ljudsko Stranko, je bil shod zaključen in ljudstvo se je utrjeno v svojem prepričanju razšlo. Še več takih shodov si želimo. — Korošinova in učiteljeva stranka se shoda ni udeležila. Tudi Begarjevega očeta ni bilo zraven. Pa menda ja ne držijo na socialdemokratsko plat, ker so ključar podružnice Sv. Ivana Krstnika! To ne bi bilo lepo, če bi cerkveni ključar volil s proticerkveno stranko! Sliši se nekaj, da je tudi mežnar Sv. Ivana Krstnika hud na — farje! Ta je lepa. Če je to res, naj lepo ključ Sv. Ivana Krstnika prinese gospodu župniku, ki bodo že dobili drugega mežnarja; njemu pa ne bo treba oblačiti teh prek... farjev! Tako bo na obe plati prav!

g V Nadgorici pri Črnučah razni Korošini in Begarji ljudi begajo, naj ne volijo s fajmoštrom. Zakaj ne? Ker ni bilo letos pri podružnici Sv. Ivana Krstnika žegnanja. Kdo pa je kriv, da ga ni bilo? Pomislite, ljudje: nihče drugi kakor Begarjev oče. Župnik so naznanili po škofijski odredbi, naj prideta dva moža k njim, da bosta dala zagotovilo, da letos ne bo ob žegnanju plesa. Župnik, dobra duša, ki Nadgoričanom srčno privošči njihovo žegnanje,

je mislil: sedaj bo vse dobro! Ali čujte, koga ni bilo k župniku? Očeta Begarja, ki so cerkveni ključar in podžupan. Sedaj veste, dragi Nadgoričani, kdo vam je snedel žegnanje. In s takim očetom boste sedaj volili? Ne dajte se begati in šuntati ljudem, ki vedno nasprotujejo duhovniku in ga sovražijo, pa bo za vas bolje. To vendar ne bi bilo prav in krščansko, če bi nasprotovali svojemu dobremu župniku, ki je in bo ostal vedno vaš najboljši prijatelj. Ali se spominjate še, kako je vesel prihajal k vam službo božjo opravljat? Spomnite se zlasti, kako rad in pogosto in neustrašeno je obiskoval ob zadnji kužni bolezni vaše bolne. Zdravnik si ni upal skoraj dotakniti se z golo roko kljuka na vratih, a župnik je polagal roko svojo na glavo bolnikom in jih je tolažil. Ali boste res tako plačali njegovo požrtvovalno ljubezen, da boste šli volit z njegovimi najhujšimi sovražniki? Dobro si premislite in volite tako, kakor volijo krščanski ljudje po celi naši deželi! Kje pa so zmagali socialni demokrati? Še v Šiški, na Viču in na Jesenicah ne, kjer jih je vendar največ. Pa naj bi na Črnučah tem par demonstrantom pošten kmetje pomagali do zmage? To bi bila črna pika za našo občino, ki bi ji za vedno ostala v sramoto. Bog nas varuj tega!

Na Črnučah g. učitelj še sedaj niso utegnili razpisati občinskih volitev. Ali morajo Črnuče res vedno in povsod biti zadnje? Smo mislili, da bomo vsaj božične praznike preživeli v miru! — P. s. Zadnjič enkrat smo imeli volilce le pomenek za občinske volitve. Takrat je hotel po sili tudi Kapar zraven. V nedeljo pa, na javen shod, ga ni bilo odnikoder. Ali ste se, gospod Kapar, bali, da bi slišali bridko resnico od gospodov, ki žive med socialnimi demokrati in jih boljše poznajo kakor vaš župnik? Korajža pa taka! Na javen shod sme vsak priti.

g Bolešine kamniških liberalcev. Deželna vlada je zabila s svojim odlokom zadnji žebelj v krsto, v kateri so se ponesle nade naših naprednjakov k nemirnemu triletnemu počitku. Njih dolga pritožba zoper občinske volitve je bila zavržena. Kakor vedo liberalci sicer lažnjivo reklamo zase delati, tako so pred rešitvijo rekurza trsili med Kamničane razne glasove, češ, občinske volitve so že ovržene. Pa ta srčna želja dr. Karbe in drugih propadlih kandidatov se ni uresničila. Slovenska Ljudska Stranka bo vladala tri leta mesto Kamnik brez kake liberalne primesi. Ker ima deželna vlada po občinskem volilnem redu zadnjo besedo o tem, ali so volitve veljavne ali ne, zato so se že 14. decembra odborniki zbrali k volitvi župana in svetovalcev. Županom je bil z vsemi 24 glasovi izvoljen zdravnik dr. Dereani, podžupanom trgovec Janko Grašek, svetovalcem: Ivan Žargi, Fran Šubelj, Valentin Benkovič, Jože Gerlovič in Gregor Kratner.

g Tržiške novice. Protestantje tržiški, katerih je malo število, so se za-

čeli zadnji čas gibati. Vsak mesec prihaja krivoverski pridigar obhajati službo božjo. K tej prihaja tudi nekaj na pol katoličanov, katere baje vabi tovarniški uradnik, odpadnik Radelberger. Nedavno so imeli v gostilni Globočnikovi družinski večer, na katerem je nek luteranski misijonar govoril o misijonih in kazal razne slike. Tudi več katoliških Nemcev je slo poslušat protestantskega pridigarja. Za katoliško cerkev, v kateri so bili krščeni in vzgojeni, se ne brigajo. Najbolj žalostno pri tem je, da so nekatera matere celo svoje otroke s seboj peljale na ta odpadniški večer. Pripomniti moramo še, da katoliški učitelj Miklič oskrbuje orgljanje pri protestantski službi božji, dočim ne pride nobeno nedeljo v katoliško cerkev. Lep učitelj je to!

g Selca. Dne 26. t. m., to je na dan sv. Štefana, se vrši občni zbor katol. izobraževalnega društva v Selcih v »Društvenem domu« ob treh popoldne. Posebnih vabil se udom ne bode razpošiljalo. Vsi udje se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora. Pobirala se bode tudi članarina za leto 1912.

g Iz selške doline. Primahal jo je od nekd velik medved in se klatil po Jelovici. Koliko skrbi in vjenja med lovci! Trikrat so poskusili srečo nadenj. Prvikrat je junaški lovec iz Sele prav blizo njega prišel, pa to snidenje ga je tako pretreslo, da je pozabil na strel in hitel druge lovce poklicati; pa medved jih ni počakal. Drugi pot se je pa lovec-vojak iz Dražgoš že bolje skazal, zadel ga je prvič s kroglo, drugič s šreteljni, pa medved se je le malo sklonil in potem naprej korakal. Prehitela je lovec noč in mu niso mogli slediti. Tretji dan niso našli več sledu za njim; kje se sedaj nahaja, morda to lovci iz drugega kraja kmalu povedo. — Na medvedovo kožo so po občinskih volitvah liberalci s Stupicom na čelu pili v gostilni v Selcih in skovali pritožbo zoper občinske odbo nike, ki so bili s petkratno večino izvoljeni. Zmagala je res ljudska volja, izvoljeni so bili: V prvem razredu: Franc Demšar, Janez Rant, Franc Tavčar, Andrej Bešter, Jožef Pavlič, Janez Fojkar, Franc Gortnar, Janez Jelenc, Anton Pjafjar. V drugem razredu: Jožef Košir, Jakob Šolar, Janez Šmid, Janez Weber, Blaž Trdina, Martin Bernik, Peter Tavčar, Fr. Rihtaršič, Martin Tavčar. V tretjem razredu: Anton Šolar, Jakob Lotrič, Franc Fojkar, Tomaž Eržen, Miha Šturm, Peter Tomažin, Janez Garncar, Tom. Pogačnik, Primož Lotrič, in v podobčine Franc Prevc, Franc Šmid, Janez Mehne.

g Iz Doba. Tukajšnji cerkovnik Fr. Cesar je dobil v soboto dopoldne v naši cerkvi nekega moža, ki je ravno pri cerkveni pušici opravljal svojo pobožnost. Mož jo je popihal iz cerkve, pa se je cerkovniku posrečilo s pomočjo drugih ljudi, da ga je dobil v svojo pest. Izročil ga je orožnikom. Kakor se sodi, je mož že na več krajih vlomil v cer-

Vsaka mati

se mora razveseliti, da imajo močnate jedila, kakor štruklji, cmoki, peciva, torte, narastki, pudingi, kipi, krofi, krpice, buhtelnji, krivci, rezanci, ometi, palačinke, vlivanci, rogljički, žličniki, štrucaje itd. v mnogih slučajih posebno za otroke prednost pred mesnimi ali sestavljenimi jedili, ako so pripravljena z dodatkom

dr. Oetker-jevega pecilnega praška

2713 po 12 vinarjev
kajti le tedaj so ne samo redilna, ampak tudi lahko prebavna, česar se zopet posebno pri otrocih ne more precentiti. Napravite torej za Vaše otroke mnogo takih močnatih jedi z dr. Oetker-jevim pecilnim praškom, ki se dobi povsod z več milijoni preizkušenimi predpisi.
ZDRAV, REDILEN, POCENI.

1000

družin se oblačil z izdelki iz tkalnice

SPY

Posiljatev za poskušnjo po povzetju vsebujejo 23 m kanafasa **Rekordia** za posteljne prevleke rdeče ali modro pisana K 10-60. — 23 m bele tkanine za srajce **Iris** K 11.— — 18 m čefira za srajce **Permanent** sortiran po 3 m samo K 8-60 1 tucat belih platnenih-damast brisač št. 7 K 6.

Gorska tkalnica 2643

Stárek & Macháně

Spy št. 45 Češko.

za nepovojno denar nazaj. Vzorci zastoni!

Brez konkurence!

Dobavljamo naše prvovrstne, pravim

krasne stenske preproge

Izvrstne kakovosti in neizmerne trpeznosti, neposredno K 5-50 odjemalcem, K 5-50

Stenske preproge v mikavlnih perzijskih in vzorcih s slikami 100 cm široke, 200 cm dolge K 5-50. Papagaji, beleča divjačina, lev, libod, družina srnjakov, lisica, pes itd.

Salonske preproge

iz debele plšne ženiije na obeh straneh enak iz krasnih perzijskih in evropskih v cvetličnih

vzorci, temeljna barva rdeča in zelena.
40 cm šir., 20 cm dolg K 8.— 200 cm šir., 300 cm dolg K 15.—
60 250 11.— 250 250 16.—
180 270 14.— 300 400 24.—

Predposteljne preproge iz e-ake tkanine K 15.— za kos.

Preproge za pred okna iz posebno močne Double-Smyrna-še iljne tkanine 125 cm visoke, 140 cm široke, z obilno in resnati ali perzijski vzorec K 5-50 za kos

Cene in kakovost brez konkurence. 3432
Razpošilja p. ot povzetju. Če ne ugaja je zamena dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljalnica blaga Gustav Stern

prej Produktivna in trgovaška družba v Hedoninu 13, Moravsko.

171 naročila čez 10 kron priložim pošiljati zastoni elegantno dozo za svačice.

Poceni nakup.

Dobro domače blago iz tkalnice pošiljam po povzetju vsakomur, kdor naznani kar potrebuje.

40—50 m ostankov za št. 17—22.

Posebno prikladni so kot darila za bližajoci se Božič in hočem p. n. naročnikom postreči tako, da postane vsak moj odjemalec. Zajamčeno pralno tkanino v zelo lepih barvah, kanafazo, lanena platna za srajce, okstorde, krizote, šilono, brisače, tkano barbeno pripravne za krila in obleke, delono, batiste, flanele ceftre pripravne za bluze in obleke. Tudi zelo krasno modrikasto blago se lahko dobi v kosih 3 do 15 m.

Pišito 3000

Fr. Maršik-u, domačemu tkalecu
Češka Čerma 104 pri Nachodu (Češko).

Konji

ohranijo tudi po zimi na zdrsljih (gladkih) potih svojo popolno zmožnost z **Leonhardt-ovimi**

izvirnimi **H-ozobci** z znamko

Izvirni H-ozobci so že dolgo preizkušeni in pri vporabi najcenejši. 3370

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivlega skubljenega K 2.—, boljšega K 2.40, pol belelega prima K 2.80 belega K 4.—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7.—, 8.— in 9.00. Sivlega puha K 6.—, 7.—, belega finega K 10.—, prsnega puha K 12.— od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega modrega ali belega inlet (nanking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novimi sivimi, puhastim in trpežnim posteljnim perjem K 16.—, s pol puhom K 20.—, s puh perjem K 24.— Posamezne pernice 10.—, 12.—, 14.—, 16.—. Posamezne vzglavnice K 3.—, 3.50, 4.—. Pernice 200 krat 140 cm velike K 13.—, 5.—, 18.—, 20.—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4.50, 5.—, 5.50. Spod. pernice iz najbolj gradla za postelje 150x110 cm velike K 13.— in 15.—, razpošilja proti povzetju ali naprej vpajatu

Maks Berger Dešenica št. 412a Češki les.
Nikak riziko, ker se zam. njava dovolj ali denar vrne. Bogati sustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoni. :117

3

3504

popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K. in sicer: 1 moderna obleka iz rabevine ali lista, 1 praktična obleka za hitna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluze itd.

12

popolnih srajc

vsebujejo moji 40 metrov dolgi rumburški ostanki tkanice lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so pripravni za najboljše opreme

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.
Od vseh drug h predmetov vzorci na željo franko
Vzorci se morajo vrniti.

Brez dvoma

najdete v trgovini tvrdke R. Miklauc Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5 (Spitalska ulica) veliko zalogo blaga za moške in ženske obleke, vse vrste rute, kocke, šerpe, ogrinjalke, koce, plahte, kovtre, srajce, nogavice itd.

Cene

kakor Vam je znano so nizke, ker kupuje tvrdka v velikih množinah vsled velikega prometa se posluži najmanjšega dobička. Torej tukaj najde vsakdo veliko izber,

ugodne

cene in kupi dobro ter priporoča tvrdko svojim znanecem in sorodnikom. 3478

Ura budilka s križem

St. 4548. Iz kakovost 30 ur, budi, z nam. kazalcem, lepo izrezana omarica s črnimi stebriči, s pisan. steklen. kazalnikom in svetimi podobami, 71 cm visoka in z zelo glasno doneč. cerkven. zvoncec, komplet. s 3 zlatobronciran. uteži natančno regulir. K 10-40. St. 4548 1/2. S ponoč. svetleč. kazaln. K 11.—. Strogo resno 3 letno pisмено jamstvo. Nikak riziko! Zameša dovoljena ali denar nazaj! Razpošiljanje naravnost na zasebnike od prisanano najboljšje svetovna tvrdke

Jan Konrad

c. in kr. dvorni založnik

Brux št. 2732 (Češko).

Zahtevajte po dopisni moj bogato ilustrirani glavni cenik s 4000 slikami, kateri se pošlje takoj zastoni in franko!

Vsled ugodnega nakupa večje množine usnja je podpisana zadruga sklenila razprodati

5000 parov čevljev

po sledeči znižani ceni:

- St. vrste 1106-1 par za gospode iz dobrega črno-svitlega teleč. usnja za zvezati K 10.—
- St. vrste 4106-1 par za gospe iz dobrega črno-svitlega teleč. usnja visoki . . . K 8.—
- St. vrste 1246-1 par za gospode iz dobrega črno-svitl. tel. usnja Ideal z zaponko K 11.—
- St. vrste 1109-1 par za gospode iz ševro-usnja za vezati K 11-50.
- St. vrste 4109-1 par za gospe iz ševro-usnja za vezati K 10.—
- St. vrste 1219-1 par za gospe iz ševro-usnja Ideal z zaponko K 12-50.
- St. vrste 2111-1 par močnih za delo številka 41—47 K 7-50.
- St. vrste 2162-1 par lovski čevlji, močni, 26 cm vis. na 3 pasove št. 41—47 . . . K 12.—

Blago najboljše vrste! Ročno delo!

Posilja se po poštnem povzetju.

Kdor se hoče za Božič dobro in ceno obuti, naj se posluži te prilike. Na aročilu naj se označi š ev lo vrste in šte ilo velikosti ali pa pošlje obris stopala. 3067

„Čevljarska Zadruga“

pošta Miren pri Gor. cl.

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabny-jev podfosfornato-kisli
Apneno-železni sirup

Ta je že 42 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prni sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo lu reditev in je izobno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenic K 1:50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razposiljatev: **Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev naslednik).**

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Četovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstju, Velikovcu in Volsperku. 3299

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, taja krče, kakor tudi nervozne bolezni. Posod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenic K 2:20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1., Kaiserstrasse 73-75.

Pedružnica FR. DOBENZ v Kranju
priporoča svojo bogato zalogo peči, štedilnikov in brzoparilnikov po najnižjih cenah

To – je – nekaj!

Pri nakupu blaga — za lepo obleko — za čedno bluzo — je predložitev primerno velike izbire — prav posebne vrednosti, ker se iz iste, ne da bi se kaj več izdalo — tudi kaj modernega lahko izbere. Pri nabavi perila — srajc — hlač, in družega perila, kot rjuh, zglavnic — pernic — modrocev — zastorov — odej — more samo koristiti — če se ima pred seboj na vpogled prave vrste — da se lahko izbere — kar je dobro za vporabo.

Velika razpošiljalnica: Bratje Lechner v Gradcu razpošilja — namenu odgovarjajoče skupine vzorcev v bogati izberi in — ilustr. cenike od perila za gospode in dame in konfekcije — brezplačno na izbiro — kjer se nahaja na tisoče slik vseh vrst blaga. S tem je torej dana priložnost, določiti nakup doma v krogu svojcev in tudi glede cen se bodo dosegle znatne ugodnosti za nakupovanje.

To stane samo eno dopisnico za 5 vinarjev.

Grand Prix svetovna ra stava Paris 1900.

Kwizdov Korneuburški prašek za govedo
dietetično sredstvo za konje, roгато živino in ovce.

Cena: 1 škatlica K 1-40,
1/2 škatlice " — 70.

Nad 50 let v rabi skoraj v vseh hlevih pri pomanjkanju žrtja, slabe prebave, za zboljšanje in pomnoženje mleka pri kravah.

Kwizdov Korneuburški prašek za govedo pristen samo z eraven stoječjo varstveno znamko, dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga: **Franc Jan Kwizda** c. in kr. avstr.-ogr., kralj. rum. in kralj. bulgarski dvorni založnik, okrožni lekarnar, KORNEUBURG pri Dunaju. 1303

Tovarna strešnikov F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana
ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik

stare oblike :

in patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

sistem „Marzola“

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.